

Финансијски закон за 1933–34. годину

Садржај

1 Финансијски закон

Први раздео. Основне одредбе (§ 1–11)

Други раздео. Одредбе за поједина Министарства

А. Министарство финансија

1. Овлашћење за Министра Финансија и одредбе за рачунску службу (§ 12)

2. Одредбе о државним добрима (§ 13 и 14)

3. Одредбе о државним монополима (§ 15 и 16)

4. Одредбе о порезима, таксама, трошарини и царинама (§ 17–19)

5. Одредбе о државним дуговима (§ 20 и 21)

Б. Министарство правде (§ 22–25)

В. Министарство просвете (§ 26–31)

Г. Министарство иностраних послова (§ 32–35)

Д. Министарство унутрашњих послова (§ 36 и 37)

Ђ. Министарство војске и морнарице (§ 38–43)

Е. Министар. грађевина (§ 44 и 45)

Ж. Министар. саобраћаја (§ 46–50)

З. Министарство пољопривреде (§ 51–55)

И. Министарство трговине и индустрије (§ 56–58)

Ј. Министарство шума и рудника (§ 59–65)

К. Министарство социјалне политике и народног здравља (§ 66–71)

Л. Министарство физичког васпитања народа (§ 72 и 73)

Трећи раздео. Остале одредбе (§ 74–86)

2. Упутства за извршење буџета прихода и расхода

Први одељак

I Опште напомене

II Отварање кредита

III Ликвидација неизмирених обавеза

Други одељак

I Књижење по Финансијском закону за 1933–34. год.

II Извештај о стању фондова и заклада

III Дотације државним предузећима и установама

IV Режиcери

212. Св.

ЗБИРКА ЗАКОНА

протумачених судском и администра-
тивном праксом

Издаје Др. ГОЈКО НИКЕТИЋ

Св. 212.

Уведен у нови инвентар бр. 2425

1. јануара 1942 год.

Београд.

ФИНАНСИЈСКИ ЗАКОН

ЗА 1933/34 ГОДИНУ

СА УПУТСТВИМА ЗА ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА

БИБЛИОТЕКА
Министарства Правде
Бр. 1245

БЕОГРАД

ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА

1 КНЕЗ МИХАИЛОВА УЛИЦА 1

1933.

БИБЛИОТЕКА
Министарства Правде
Бр. 1245

САДРЖАЈ

Страна:

1 ^o Финансијски закон		
Први раздео. Основне одредбе		
(§ 1–11)	— — — — —	5
Други раздео. Одредбе за поједина Министарства		
А. Министарство Финансија		
1. Овлашћења за Министра Финансија и одредбе за рачунску службу (§ 12)	— — — — —	11
2. Одредбе о државним добрима (§ 13 и 14)	— — — — —	17
3. Одредбе о државним монопољима (§ 15 и 16)	— — — — —	19
4. Одредбе о порезима, таксама, трошарини и царинама (§ 17–19)	— — — — —	20
5. Одредбе о државним дуговима (§ 20 и 21)	— — — — —	23
Б. Министарство правде (§ 22–25)		27
В. Министарство просвете (§ 26–31)		32
Г. Министарство иностраних послова (§ 32–35)	— — — — —	37
Д. Министарство унутрашњих послова (§ 36 и 37)	— — — — —	41
Ђ. Министарство војске и морнарице (§ 38–43)	— — — — —	43
Е. Министар. грађевина (§ 44 и 45)		45

Law. G.,
38521

Ж. Министар. саобраћаја (§ 46—50)	47
З. Министарство пољопривреде (§ 51—55)	54
И. Министарство трговине и индустрије (§ 56—58)	60
Ј. Министарство шума и рудника (§ 59—65)	64
К. Министарство социјалне политике и народног здравља (§ 66—71)	74
Л. Министарство физичког васпитања народа (§ 72 и 73)	82
Трећи раздео. Остале одредбе (§ 74—86)	83

2^о Уапштства за извршење буџета прихода и расхода

Први одељак	
I Опште напомене	104
II Отварање кредита	105
III Ликвидација неизмирених обавеза	113
Други одељак	
I Књижење по финансијском закону за 1933—34 год.	119
II Извештај о стању фондова и заклада	124
III Дотације државним предузећима и установама	125
IV Режиcери	127

ФИНАНСИЈСКИ ЗАКОН

за 1933/34 годину

од 31 марта, 1933 год.

I Раздео — Основне одредбе

§ 1. — Државни буџет расхода и прихода за 1933/34 годину састављен је овако:

I) Буџет оштитих државних расхода и прихода:

Редовни и ванредни расходи укупно .	Динара 6 989,896.910.—
Редовни и ванредни приходи укупно .	<u>Динара 6 989,896.910.—</u>

II) Буџет расхода и прихода државних предузећа:

Редовни и ванредни расходи укупно .	Динара 3.448,429.669.—
Редовни и ванредни приходи укупно .	<u>Динара 3.983,681.636.—</u>

Вишак прихода над
расходима . . . Динара 535,251.967.—

који је показан у општим државним приходима под 1) под Б.

§ 2. — Буџети расхода под А и прихода под Б са буџетима расхода и прихода државних предузећа саставни су део овога Закона.

Изузетно од члана 47 Закона о државном рачуноводству, а због техничке немогућности, Министар финансија може објавити у „Службеним новинама”, као нарочити прилог дотичног броја, само финансијски закон и упоредни преглед државних расхода и прихода за 1933/34 годину.

§ 3. — Путем вирмана покриће се разлике у припадностима, у случају ако је од 1 јуна 1932 до ступања на снагу буџета било унапређења у служби и периодских повишица.

§ 4. — Удео који припада држави од добити Народне банке сходно чл. 37 Закона о Народној банци од 17 јуна 1931 књижиће се у смислу исте законске одредбе на смањење рачуна ранијих аванса државе код Народне банке.

§ 5. — 1) О свима расходима из фондова или заклада по овом или другим специјалним законима, у колико они нису изложени у рачунском делу буџета, поднеће поједина надлештва која тим фондовима или закладама располажу детаљан извештај Министру финансија, који ће све те издатке одвојено показивати у Завршном рачуну за ову буџетску годину.

2) Сви издаци из фондова или заклада подлежу прегледу и одобрењу Главне контроле. Од овог се изузимају издаци по кредитима по чл. 22 Закона о државном рачуноводству.

3) Све државне касе и све врсте фондова чији руковоаоци ма по ком основу примају и издају новац, хартије од вредности и разни материјал подлеже контроли Министра финансија.

Министар финансија врши ову контролу преко својих изасланика и преко финансијских дирекција. За контролу преко изасланика, Министар финансија или орган кога он овласти издаје пуномоћије, по коме изасланик у свему поступа. За контролу, преко финансијских дирекција пуномоћије издаје финансијски директор.

Судови код којих изасланици Министра финансија или финансијских дирекција затраже обезбеђење штете, на имовини оних лица која су оштетили државу или државних органа који су по чл. 109 закона о Главној контроли одговорни за накнаду штете држави, сматраће такве захтеве као хитне и одмах их узимати у поступак.

Од овога се изузимају само касе Министарства војске и морнарице, приватне задужбине и фондови који не подлеже контроли Главне контроле.

4) Министри осталих ресора, вршиће контролну службу код подређених им надлештва и установа у погледу руковања новцем, стварима и материјалом преко својих изасланика, којима ће издати потребна пуномоћија за то.

Утврђене штете тим прегледима, морају се судским путем обезбедити.

§ 6. — Изузетно од чл. 22 Закона о државном рачуноводству уноси се редовно у буџет расхода Претседништва Министарског савета кредит на ванредне трошкове и поверљиве циљеве.

Овај кредит, као и кредит на издавање публикација и података у земљи и иностранству у циљу обавештавања, трошиће се по наређењима Претседника Министарског савета, и наређене исплате не подлежу прегледу и одобрењу Главне контроле.

§ 7. — Материјални расходи и расходи на наднице радника државних привредних предузећа и установа, чије вршење је услов за постизавање већих прихода, могу се повећавати на рачун вишкова прихода тих установа, и то до 5% од износа кредита одобрених буџетом за те расходе одлуком ресорног Министра, до 10% по одлуци Министра финансија, а преко тога решењем Министарског савета по образложеном сагласном предлогу ресорног Министра и Министра финансија.

Министар правде може, по сагласности Министра финансија, вишкове чистих прихода продуктивних грана економије и индустрије у казним заводима употребити за повећање материјалних расхода тих завода. Исто тако Министар правде може по сагласности Министра финансија средства Централног фонда за

подизање казних и сличних завода употребити и за издржавање казних и сличних завода у колико предвиђени буџетски кредити не би били довољни.

§ 8. — 1) Правилно и саобразно чл. 60 Закона о државном рачуноводству ангажовани издаци у току једне буџетске године, који нису могли бити извршени из ма каквих разлога у предвиђеним роковима односне рачунске године, вршиће се по одобрењу Министра финансија до краја текуће рачунске године из обртног капитала показаног у последњем Завршном рачуну државних расхода и прихода, с тим да се књиже на терет „Обртног капитала Главне државне благајнице — државне обавезе из ранијих година” — и покажу у Завршном рачуну за ову рачунску годину.

2) Државне обавезе из ранијих година које не испуњавају услове из предњег става, могу се исплаћивати из обртног капитала показаног у последњем Завршном рачуну државних расхода и прихода. Одлуку о овим исплатама доносиће Министар финансија.

3) Евентуални вишак расхода који би се по истеку буџетске године показао по буџетској партији за плаћање интереса, провизије, курсних диференција и трошкова Народној банци и другим коресподентима по текућим рачунима за ову и раније године, као и плаћање интереса по сталним државним обавезама и бонувима расходоваће се по овом овлашћењу на терет државне готовине.

4) Потраживања државних предузећа и установа од других државних установа, која

су настала у времену од 1 јануара 1919 до 31 марта 1932 закључно, отписаће се на терет обртног капитала Главне државне благајнице у колико су у тим годинама ова потраживања показана као приход.

§ 9. — 1) За стварање нових обавеза противно чл. 60 и 66 Закона о државном рачуноводству наредбодавци и рачунопологачи одговараће у смислу чл. 58 Закона о државном рачуноводству и § 23 закона о продужењу важности одредаба досадањих финансиских закона и закона о буџетским дванаестинама.

2) Обавезе код државних предузећа ма од које друге државне установе могу се стварати само по претходном обезбеђењу кредита и под материјалном одговорношћу надлежног наредбодавца. Обрачун по овим обавезама вршиће се само преко Министарства финансија. Ближа упутства за извршење ове одредбе прописује Министар финансија.

§ 10. — Возаринске таксе по Т.бр. 101 таксене тарифе, наплаћене код свих државних и у државној експлоатацији железничких и паробродарских станица у земљи имају се полагати Главној државној благајници односно за ове таксе има се вршити обрачун са Главном државном благајницом свакога месеца и то: од стране финансијског одељења Министарства саобраћаја најдаље у року од три месеца по наплати исте, а од стране Дирекције речне пловидбе у року од два месеца.

Надлежни органи за неизвршење овог законског наређења одговорни су и дисциплински.

§ 11. — Поштанска штедионица и њене филијале ослобађају се плаћања камате на улоге и уплате по чековним рачунима: Главне државне благајнице, финансијских дирекција и пореских управа, а ова надлештва од плаћања манипулативних и других трошкова на уплате и за извршене исплате по њиховим чековним рачунима.

II Раздео — Одредбе за поједина министарства

A. Министарство финансија

I Овлашћења за Министра финансија и одредбе за рачунску службу

§ 12. — Овлашћује се Министар финансија:

1) да саобразно закону о државном рачуноводству издаје благајничке записе на подлози буџетских прихода. Сума ових благајничких записа, издатих на основу чл. 106 и 109 закона о државном рачуноводству, у промету не сме бити већа од динара 500,000.000.— и са каматом, која не може бити већа од 7%. У ову суму не улазе бонови, издати Народној банци Краљевине Југославије, као подлога за раније авансе држави, на основу чл. 4 став 1 Уговора између Државе и Народне банке Краљевине Југославије озакоњеног 17 јуна 1931.

2) да на терет буџетских резервних кредита и из обртног капитала Главне државне благајнице плаћа државну дотацију самоуправним телима за покриће расхода, које изазивају функције пренешене од државе на самоуправна тела, колико буду предвиђене њиховим одобреним буџетима за ову буџетску годину.

3) да из обртног капитала Главне државне благајнице може исплатити Приморској, Зетској и Врбаској бановини суме, предвиђене њиховим одобреним буџетима за 1933/34 год. као државну субвенцију за покриће вишка расхода над приходима.

4) да из обртног капитала Главне државне благајнице, на предлог Министра правде, може исплатити судијама и чиновницима, који су, иначе стално са службом у Београду, вршили дужност у Државном суду за заштиту државе и Државном тужиоштву тога Суда поред своје редовне дужности, специјални месечни додатак за време од дана када су почели вршити ову дужност до укључиво 31 марта 1930 а по решењима Министра правде донетим у сагласности Министра финансија.

5) да може све оне позајмице и државна потраживања за које Државно правобраниоштво на основу уредних законских докумената утврди немогућност наплате, расходovati на терет обртног капитала Главне државне благајнице с тим, да се о њима води и даље засебна евиденција и у случају могућности наплате наплаћене суме унесу у државну касу.

6) да може по сагласности Министарског савета посебним решењем регулисати начин исплате државних потраживања по издатим по-

зајмицама разним установама, областима, областним одборима, окрузима и општинама као и на име издате помоћи оскуднима у храни или друге помоћи, с тим да се ова дуговања могу наплатити и у државним обвезницама по номиналној вредности а курсна разлика отписати на терет обртног капитала Главне државне благајнице.

7) да може отписати на терет обртног капитала Главне државне благајнице, издате позајмице са каматама и судским трошковима разним лицима по признаницама и меницама за време од 1915 до 1919 године ако су дужници, односно акцептанти умрли или ако се утврди немогућност наплате. Жиранти по овим меницама ослобађају се обавезе.

8) да може на терет обртног капитала Главне државне благајнице расходovati вредност хране за исхрану становништва пасивних крајева и режијске трошкове око преноса хране издате преко Привилегованог акционарског друштва за извоз земаљских производа на основу решења Министарског савета.

9) да разлику између берзанског курса и вредности купљених девиза почев од 29 августа 1932 може расходovati на терет обртног капитала Главне државне благајнице.

Све предње исплате које падају на терет ове готовине вршиће се по одобрењу Министра финансија из обртног капитала Главне државне благајнице.

10) да су готовину, подразумевајући ту и хартије од вредности, фонда секвестрираних имовина која се затекне на дан ступања на снагу овога закона унесе у обртни капитал Глав-

не државне благајнице, као ванредни државни приход.

11) да на предлог Министра војске и морнарице, може одобравати за материјалне расходе веће кредите од буџетом одобрених, до укупне суме од динара 400,000.000.—. Ови накнадни кредити моћи ће се одобравати само у колико буду постигнути вишкови прихода преко износа буџетом предвиђених.

12) да може одобрити Управи државних монопола за материјалне потребе и веће издатке од износа предвиђених буџетом за 1933/34 год. на случај, да приходи од продаје дувана, соли и цигарпапира буду остварени у већем износу од буџетом предвиђених, и то како на утрошак потребних монополисаних артикала, тако и на трошкове, који стоје у вези са увећањем сумом прихода од тих предмета, а у сразмери повећаних прихода појединих монополисаних артикала.

13) да у смислу чл. 62 финансијског закона за 1928/29 годину продуженог чланом 40 закона о продужењу важности одредаба досадашњих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама, може признати завршне рачуне обласних дирекција државних железница за време од ослобођења до закључно 1922/23 буџетске године и без прописаних законских формалности, у колико органи Главне контроле нађу да по овим рачунима није било злоупотребе.

14) да повремено одређује вредност државним и државом гарантованим обвезницама у случајевима, када се на основу специјалних закона, уредаба или правилника ове об-

везнице имају примати у јемство (кауције) по берзанском курсу.

Одређена вредност ових обвезница не може бити већа од њихове номиналне вредности, и остаје на снази за све време трајања јемства (кауције) обрачунатог по тој вредности.

15) да све обвезнице државних зајмова које припадну државној каси од пропалих кауција и ма по ком другом основу употреби за увећању амортизацију дотичног зајма коме обвезница припада.

16) да може извршити замену купонског табака обвезница 2½% државне ренте за ратну штету којом ће се приликом на основу талона и обвезница издавати нове обвезнице са новим купонским табакком од 40 купона од Бр. 11 до 50. Серије нових обвезница носиће бројеве почев од броја 5001. При замени за сваку предату обвезницу са талоном добиће се друга обвезница са купонским табакком која ће носити нову серију и нов број. Ова замена је обавезна. Ближе одредбе о овоме прописаће Министар финансија правилником.

Трошкови око штампања (заједно са хартијом), прегледа и замене ових обвезница па шће на терет резервних буџетских кредита, које одобрава Министар финансија.

17) да по решењу Министарског савета у року од шест месеци по ступању на снагу овога закона поднесе Народном претставништву на решавање предлог закона о општој царинској тарифи са увозним и извозним царинама, који је уведен у живот решењем Министарског савета Ц.бр. 29291 од 19 јуна 1925, донетим на основу чл. 71 закона о буџетским

дванаестинама од 31 марта 1925, и чија је важност продужена одредбама финансијског закона за 1929/30 (чл. 1 Закона о измени чл. 76 финансијског закона за 1929/30), 1930/31 (§ 55), 1931/32 (§ 57) и 1932/33 (§ 76); као и на накнадно одобрење решења која су донета до 31 марта 1933 по овлашћењима предвиђеним у поменутом предлогу закона о општој царинској тарифи и доцнијим његовим изменама.

18) да решења која сходно чл. 15 предлога закона о општој царинској тарифи и доцнијим његовим изменама буду донета после ступања на снагу овога закона истодобно са увођењем у живот поднесе Народном претставништву на одобрење. Ако Народно претставништво не би одобрило царине одређене овим решењима, разлика се неће моћи захтевати нити враћати.

19) да изузетно од постојећих законских прописа може ослободити од плаћања такса и пореза на пословни промет набавку соли, коју Управа државних монопола изврши од државних монопола соли Пољске републике под условом да и Управа државних монопола буде ослобођена државних дажбина Пољске републике за примања по уговорима о купопродаји дувана.

20) да сходно склопљеном споразуму са Немачком Владом од 23 јануара 1933 о довршењу раније закључених уговора на рачун репарација, може издати поменутој Влади државне бонове за укупну вредност од 13,000.000 нем. марака.

Од ових бонова првих десет, који доспевају на дан 1 јула 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943 и 1944, гласиће на 700.000.— нем. марака сваки, а осталих пет, који доспевају на дан 1 јула 1945, 1946, 1947, 1948 и 1949, на по 1,200.000.— нем. марака.

21) да по сагласности Министарског савета у циљу одржавања и заштите државног кредита у иностранству, може закључивати специјалне споразуме са претставницима иностраних портера обезница државних и државом гарантованих зајмова као и повериоцима државним по другим основима, тако да се путем ових обезбеди континуитет у вршењу интересне и амортизационе службе по поменутиим зајмовима и обавезама.

Све ове споразуме Краљевска Влада поднеће накнадно Народном претставништву на знање.

22) да може персоналу пореских управа место дневница по Уредби о путним и селидбеним трошковима одредити паушалне додатке. Висина додатка зависна је од ранга и правилности и уредности разреза и пословања.

Висину, обрачун и начин исплате прописаће Министар финансија правилником. Исплата ће се вршити на терет одобрених кредита у буџету за путне трошкове и на терет прихода из фонда егзекутивних трошкова.

2 Одредбе о државним добрима

§ 13. — Овлашћује се Министар финансија:

Финансијски закон

1) да може изложити јавној продаји државна непокретна добра, која не доносе приход, а не могу се искористити за коју државну потребу или не доносе приход сразмеран њиховој прометној вредности; она, чије је одржавање скопчано са несразмерним трошковима према приходу и она, која се од више година беспрекидно налазе у државини других лица и бесплатно искоришћују.

За добра, чија је прометна вредност испод 100.000.— дин. коначну одлуку о продаји доноси Министар финансија, за она чија је вредност до 1.000.000.— динара одлуку доноси Министарски савет на предлог Министра финансија, а преко 1.000.000.— динара Министарски савет по претходној сагласности финансијских одбора Народног претставништва.

Продаје непокретних државних добара вредности преко 100.000.— динара врше се јавном лицитацијом. Продаја добара испод те вредности може се вршити и директном погодбом (директним уговором) ако је купац самоуправно тело, хумано друштво или установа, која врши послове од јавне користи, или ако се путем директне погодбе могу постићи повољнији резултати, или ако је искључена могућност јавне продаје (случај добара, која су дуги низ година у државини других лица). У случајевима директне продаје потребна је одлука Министарског савета на предлог Министра финансија.

2) да исплату куповне цене непокретних добара означених у предњем ставу може одобрити у року од најдаље до 5 година у једнаким полугодишњим ратама, с тим да ће се

пренос права својине извршити после потпуне исплате. Министар финансија у споразуму са финансијским одборима Народног претставништва прописаше уредбу, којом ће бити предвиђен начин и поступак за процену оних непокретних добара, која се продају директном погодбом, као и сви други услови за отуђивање тих државних некретнина.

3) да у случају потребе, да се извесно државно добро размени са којим непокретним добром исте или веће вредности приватног власништва или кога јавног тела — може одобравати такве размене на предлог власти, за чију се употребу размена врши.

4) да може изузетно од чл. 85 Закона о државном рачуноводству одобравати закупне мањих државних добара и то до 3 године, ако једногодишња закупна цена не прелази суму од 100.000.— динара.

5) да може уступити, по сагласности Министарског савета, поједина државна земљишта за подизање соколских домова.

§ 14. — Сва државна надлештва и установе, која имају на руковању непокретна државна добра, а нису им потребна у целини или појединим деловима, дужна су та добра или делове истих ставити на расположење Министарству финансија.

3 Одредбе о државним монопољима

§ 15. — Одобрава се Самосталној управи државних монопоља, да издвоји из своје обртне главнице, образоване на основу чл. 65

Финансијског закона за 1927/28 годину, суму од 15,000.000.— динара за инвестиционе потребе: куповину земљишта и зграда, изградњу магацина и зграда, као и за набавку машина и осталих инвестиционих потреба.

Износ од 15,000.000.— динара вратиће се обртној главници из зајма или амортизацијом инвестиција Самосталне управе државних монопола.

§ 16. — Први став §-а 21 Закона о државним монополима мења се и гласи:

„Дозволу за сађење дувана може добити свако лице, које због монополских кривица није искључено од садње дувана”.

2) Укидају се све одредбе Закона које се односе на издавање права за истраживање и обделавање минералних уља (каменог уља, петролеја, нафте). Повластице за истраживање и обделавање минералних уља које су на основу односних закона дате до дана ступања на снагу овога Закона, остају на снази.

Истраживање и обделавање минералних уља вршиће се у државној режији, а организација односних радова и експлоатације као и управљање таквим предузећима спада у надлежност Самосталне управе државних монопола. Ближе одредбе о томе прописаће Правилником Министар финансија на предлог Самосталне управе државних монопола.

4 *Одредбе о порезима, таксама, трошарини и царинама*

§ 17. — 1) Котарске припомоћне закладе ослобађају се од плаћања пореза и свих оста-

лих државних дажбина у свим својим пословима.

2) Непосредни порези на државна земљишта и зграде неће се разрезивати за 1933 и 1934 годину.

3) Основни порез на приход од земљишта за 1933 годину износи 10% од катастарског чистог прихода.

§ 18. — 1) Порески годишњи рачуни за све године до краја 1928, који до сада нису од стране органа Главне контроле прегледани и разрешени, сматрају се разрешеним. Заостатци и претплате који су пренети из пореских књига за 1928 годину у пореске књиге за 1929 годину, имају се показати у посебном списку, који ће, на основу пореских књига и партијалних распореда, проверити и одобрити финансијске дирекције. Ови спискови сматрају се пуноважним документима. Ако се накнадном надревизијом утврди, да су поједине суме унете у списак нетачне, има се решењем извршити исправка задужења.

Главна контрола може вршити преглед књига и докумената за те године кад год се појаве злоупотребе по тим рачунима.

2) Изузетно од одредаба закона о Главној контроли порески годишњи рачуни за 1929, 1930, 1931 и 1932 год. имају се саставити по прописима правилника, који је издао Министар финансија. Разрешницу по овим рачунима даваће Главна контрола на основу извештаја о прегледу који ће јој предложити финансијска дирекција. Главна контрола ће

по тим рачунима извршити надревизију, и ако по тим рачунима нађе исправно стање, даће разрешницу.

3) Почевши од 1933 године дужан је Отсек рачуноводства Финансијске дирекције, да води у смислу правилника Бр. 107000 (Г.Д.П.) од 29 августа 1928 године среску пореску књигу и прегледа пореске годишње рачуне. Испитане и прегледане рачуне, предлаже Финансијска дирекција Месној контроли на даљи рад по закону о Главној контроли.

4) Уколико се не би могао извршити преглед завршних рачуна царинарница за 1919/20 годину, услед недостатака новчаних књига и докумената нити би се могло утврдити чијом су кривицом ове књиге и документи нестали, овлашћује се Главна контрола, да те завршне рачуне може разрешити.

§ 19. — 1) Изузетно од одредаба закона о таксама на рачуне, признанице и остала документа, којима наша заступништва у иностранству правдају кредите утрошене за своје набавке и потребе, а извршене у иностранству, неће се наплаћивати никаква такса.

2) Важност закона о привременом ослобођењу Анонимног друштва авијатичких радионица Луј Бреге од плаћања свију такса, пореза и такса за регистровање, као и увозне царине на сировине, израђене делове и све потребе за фабрикацију аероплана од 20 јануара 1930 продужује се до закључно 31 децембра 1933.

3) На крају другог става 4 напомене уз Т.бр. 62 таксене тарифе закона о таксама додаје се нова реченица, која гласи:

„За буџетску 1933/34 годину винограда-ри бив. покрајине Далмације, приморја Савске бановине са свима отоцима и каставским срезом не плаћају ову таксу када истачу вино сопственог производа са сопственог земљишта, ако то истакане не траје дуже од 40 дана”.

4) Укида се Напомена уз Т.бр. 204 таксене тарифе закона о таксама.

5) На крају другог става Т.бр. 318а таксене тарифе додаје се нова реченица, која гласи:

„Старешина задруге плаћа школарину и за своје унуке, ако са њиме живе у заједници или их издржава”.

6) За избране (обраничке) судове свију врста, избране судије и берзанске судове ступа на снагу од 1 априла 1933 закон о судским таксама од 30 маја 1930 обнародован у „Службеним новинама” од 17 јуна 1930 Бр. 134. Таксе на одлуке свих тих судова наплаћиваће се у висини и на начин прописан у том закону.

7) Железнички материјал за колосеке и возила, који се набавља у Пољској по компензационим уговорима на рачун монополске режије, ослобађа се плаћања царине и свих царинских трошкова.

5 Одредбе о државним дуговима

§ 20. — Став 1 §-а 36 Закона о ликвидацији аграрних односа на подручју раније

покрајине Далмације од 19 октобра 1930 мења се и гласи:

„Текући дохотци остају на снази у корист бив. земљовласника све док овом (земљовласнику) не почне да тече интерес по обвезницама о којима је реч у § 43 напред поменутог закона, с тим да се приход земљовласников снизује за једну прав”.

§ 43 став 1 и 2 истог закона, мења се и гласи:

„Држава плаћа све на њу опадајуће оштетне износе по овом закону обвезницама по номиналном износу, које носе назив „Државне обвезнице за ликвидацију аграрних односа на подручју раније покрајине Далмације”, и гласе на доносиоца. Обвезнице се издају у ковадима по 500, 1000 и 5000 динара номиналних са 6% годишњег интереса, који почиње тећи од 1 јануара оне године у којој су пресуде судова, компетентних по аграрним споровима постале правноснажне, а исплаћује се по истеку сваке године. Купоне са роком исплате у ранијим годинама држава ће отсећи и поништити. Суме испод 500 динара, за које се не могу добити обвезнице, исплаћују се у готовом. Амортизација обвезница, зашто ће се потребне суме унети сваке године у буџет, вршиће се кроз 50 година путем извлачења или откупом на берзи, постепено сваког 1 јануара, почев од 1 јануара 1933 године, према правноснажним пресудама, с тим, да овај целокупан државни дуг по номиналним обвезницама има бити амортизован 1981 године закључно, према чему ће се спремити дефинитиван амортизациони план по овом аграрном дугу”.

У ставу 3-ћем истог §-а речи: „Генерална дирекција државних дугова” замењује се речима: „Одељење државних дугова и државног кредита Министарства финансија”.

§ 44 став 2 истог закона, мења се и гласи:

„Тежаци су дужни овако предујмљене износе повратити држави у опадајућим ратама (ануитетима) кроз 50 година, које се рате исплаћују заједно са порезом и евентуално утерују на исти начин. Овај рок од 50 година почиње тећи од 31 децембра оне године у којој су пресуде постале правноснажне. Међутим припада право тежацима и раније било целокупан предујмљени износ било већи део истога држави повратити”.

§ 21. — 1) Пресуде и решења првостепених судова за ратну штету донета пре закона о коначној ликвидацији послова на досуђивању и исплати накнаде ратне штете од 15 децембра 1930 постају извршни даном ступања на снагу овог закона ако нису пре његовог ступања замењени пресудама и решењима виших судова за ратну штету.

Тако исто постају извршни пресуде и решења виших судова за ратну штету донети пре горе поменутог закона, ма да по њима постоје још нерешене жалбе.

Окружни и срески судови као и првостепени судови код којих се налазе на руковању акта судова за ратну штету, дужни су када им се поднесу пресуде првостепених или виших судова за ратну штету у року од

три дана проверити да ли по дотичној пресуди није издана пресуда или одлука вишег суда, па ако није на њој ставити да је извршена.

Пресуде се могу поднети судовима на поверавање и оглашавање за извршне само у року од 60 (шесдесет) дана од дана ступања на снагу овога закона.

Одбор за ратну штету расправиће спорове за накнаду ратне штете који су примљени у Одељењу државних дугова и државног кредита по истеку рока из § 7 закона о коначној ликвидацији послова на досуђивању и исплати накнаде ратне штете од 15 децембра 1930, а нису раније пресуђени од првостепених или виших судова за ратну штету, водећи рачуна о благовремености пријава сходно одредбама уредбе о накнади штете и њеним изменама и допунама односно Правилника о судовима и накнади штете у пограничним крајевима.

Пресуде и одлуке Одбора за ратну штету извршне су.

2) Извршне пресуде о досуђеној накнади ратне штете које до сада нису поднете за наплату могу се поднети за наплату Одељењу државних дугова и државног кредита најдаље у року од 120 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Пресуде које буде по предњој законској одредби донео Одбор за ратну штету имају се поднети у року од 15 дана од дана пријема.

По истеку ових рокова пресуде се неће примати на исплату нити ће се држава сматрати обавезна да по њима ма коме и ма шта плаћа.

3) Новчане помоћи аконто ратне штете, помоћи дате народу за подизање кућа порушених од непријатеља и набавку хране, у смислу чл. 7 закона о исплати ратне штете, као и вредности стоке и справа датих народу и установама из имовине непријатељских поданика, уколико нису одбијени при исплати досуђених накнада ратне штете или наплаћене до дана ступања на снагу овога закона неће се наплаћивати без обзира да ли је помоћ или стока дата оштећеном лицу, већ ће се расходovati на терет фонда за ратну штету.

4) Последњи став тач. 3 § 11 Финансијског закона за 1932/33 годину има се разумети тако:

а) да се ослобађају плаћања вредности за примљене предмете из плена лица и установе, сем оних побројаних у тач. 3 § 1 Закона о ликвидацији уступљеног ратног плена, ако целокупно ненаплаћено дуговање једног лица или установе не прелази суму од 5.000.— динара;

б) да се дуговање преко 5.000.— динара појединих лица и установа за узети материјал и друго из плена, која законом нису ослобођена плаћања целокупне вредности истих, отпишу и без вођења судског спора, ако се уверењима општинских власти утврди немаштина дужника.

Б. Министарство правде

§ 22. — Овлашћује се Министар правде:

1) да може уштеде по свима партијама буџета расхода Министарства правде за 1933/34

годину употребити за покриће личних и материјалних издатака око провођења законика о судском поступку у грађанским парницама, закона о уређењу редовних судова и закона о седиштима и територијалној надлежности апелационих судова и да може особље потребно за нови Апелациони суд у Сарајеву постављати и преко особља одређеног по свима партијама тога буџета.

2) да може издавати књиге формулара (образаца) за рад судова по новим судским поступцима као и индекс закона и уредаба објављених од 1 децембра 1918 до 31 децембра 1932 и пуштати их у слободну продају. Чисту добит од продаје тих књига може Министар правде употребити за појачање оних партија буџета расхода Министарства правде, које се односе на законодавни рад, на библиотеку Министарства правде и на снабдевање судова са потребном правном литературом и формуларима. Ближе одредбе за извршење ове законске одредбе као и цену за поменуте књиге прописује Министар правде правилником.

§ 23. — Овлашћује се Министар финансија, да по распореду Министра правде исплаћује у месечним ратама бир православног свештенству у колико су до сада примали, у Дринској, Зетској, Дунавској, Моравској и Вардарској бановини и бир имамима у колико су до сада примали и то: бир православног свештенству у укупној суми динара 13,200.000.— годишње, а бир имамима у укупној суми дин. 2,100.000.— годишње. Овај бир и једнима и другима став-

љаће на расположење у глобалном износу, а у месечним ратама Министар правде Св. Архијерејском Синоду Српске Православне Цркве односно Вакуфско-меарифској дирекцији у Скопљу.

У границама ових укупних сума надлежне верске власти ће одређивати величину бира сваке парохије и џемата према задужењу пореских глава за 1932 годину. У недостатку задужења за ту годину важиће задужење за 1931 годину.

Уплаћени свештенички бир у наведеним укупним сумама за парохијско свештенство у овим бановинама по чл. 6 Закона о уређењу свештеничког стања и од муслимана иде на покриће исплата које се врше по првом ставу овог §-а.

Досадашњи износ од 1.— динара предвиђен чл. 6 Закона о уређењу свештеничког стања од 1882 године повећава се на динара 6.—

Исто тако, по распореду Министра правде, парохијални намет и допринос Српско-православно-црквених фондова у укупној суми 2,040.000.— динара годишње исплаћује се у месечним ратама на име плата православног свештенства Горњо-Карловачке епархије. Ову суму Министар правде у глобалном износу, а у месечним ратама стављаће на расположење Светом Синоду Српске православне цркве.

У границама ове укупне суме Свети Архијерејски Синод ће наређивати исплату плата тога свештенства.

Уплаћени парохијални намет 4.— динара поралу и допринос фондова по чл. 13 Уредбе о уређењу црквено-школских и фондационал-

них дела Српске Митрополије у Сремским Карловцима од 10 августа 1868 у овој укупној суми иде на покриће исплата које се врше по ставу петом овога §-а.

Министар правде у споразуму са Министром финансија издаће ближа упуства о извршењу овог.

§ 24. — 1) Руковаоци каса код окружних, првостепених и среских судова (режисери, рачуновође), вршиће у суду пријем и исплату новца и новчаних вредности у износу преко 5.000.— динара у присуству судије, кога старшина суда за ту сврху својом наредбом одреди. Пријем износа и пошиљке у вредности преко 5.000.— динара на пошти вршиће руковалац касе и још један чиновник по специјалном овлашћењу старешине суда.

Каса се мора чувати под два разна кључа; један кључ касе држаће руковалац, а други одређени судија. Без присуства одређеног судије руковалац касе не сме новац преко означеног износа примати нити издавати.

За ситније набавке и мање исплате руковалац касе може у сигурном затвору држати суму највише у износу 5.000.— динара а чим стање пређе овај износ вишак ће се унети у касу.

2) Испостава Вараждинско-котарског суда у Виници укида се и престаје радити са даном 1 априла 1933.

Са истим даном досадање подручје ове испоставе потпашиће под надлежност Котарског суда у Вараждину.

Овлашћује се Министар правде да изда уредбу о начину ликвидације ове испоставе и о преносу послова на Котарски суд у Вараждину.

3) Оснива се срески суд у Бос. Костајници. Овлашћује се министар правде, да може прописати све што је потребно за оснивање и рад овог суда.

4) Подручје садањег земаљског суда у Шибенику, уколико није припојено новоустановљеном окружном суду у Сушаку, припаја се са даном 1 маја 1933 године окружном суду у Шибенику.

Овлашћује се министар правде да уредбом пропише одредбе о ликвидацији садањег земаљског суда у Шибенику и преносу послова са тога суда на окружни суд у Шибенику.

5) Месна надлежност садашњих управних судова одређује се на овај начин:

Месна надлежност управног суда у Цељу простира се на подручје Дравске бановине; управног суда у Загребу на подручје Савске бановине; управног суда у Сарајеву на подручја Врбаске и Дринске бановине; управног суда у Београду на подручје Управе града Београда и на подручја Дунавске и Моравске бановине; управног суда у Скопљу на подручје Вардарске бановине; и управног суда у Дубровнику на подручја Зетске и Приморске бановине.

6) У оним подручјима, у којима није прописано полагање двају писарничких испита, односно за земљишнокњижне чиновнике писарнички поред земљишнокњижног испита, а док се то не пропише, Одељење судске писарнице за земљишнокњижне ствари (земљишнокњижни

уред) издваја се из опште судске писарнице и остаје самостално одељење. Ово одељење ће вршити своје послове под непосредним надзором судије, који врши дужност управитеља судског одељења за земљишнокњижне ствари.

§ 25. — 1) у § 314 одељку 2 законика о судском кривичном поступку од 16 фебруара 1929 бришу се речи: „и казне лишења слободe”.

2) У подручјима у којима Законик о судском поступку у грађанским парницама од 13 јула 1929 добија обавезну снагу, Министар правде може за првих пет година по ступању на снагу овог Законика поверити прегледање окружних и средских судова не само судским инспекторима већ и судијама апелационих судова. И ово прегледавање вршиће се по прописима Судског пословника.

3) Где се законик о судском поступку у грађанским парницама позива на нови закон о извршењу и обезбеђењу, који још није добио обавезну снагу, имају се подразумевати одговарајући прописи постојећих закона. Уколико таквих нема, има се све док споменути закон не добије обавезну снагу сматрати као да се законик о судском поступку на њих не позива и да наређења тога законика, који се заснивају на таквим прописима, не важе.

В. Министарство просвете

§ 26. — Овлашћује се Министар просвете:

1) да може својим решењем вршити поделу кредита одобрених на субвенције и помоћи, у

колико та подела још није извршена буџетом, до суме од 50.000.— динара.

2) да на рачун кредита предвиђених буџетом на личне расходе за стално особље може постављати контрактуалне службенике и дневничаре, а на рачун одобрених кредита за контрактуално и хонорарно особље — стално особље, с тим, да се број и врста предвиђених звања као и износ одговарајућих законских припадљности и кредита овим постављењима не прекорачи.

3) да може прописати уредбу о клиничким болницама Медицинског факултета универзитета у Београду и Загребу.

4) да може закључити зајам код Државне хипотекарне банке у Београду за подизање нове зграде за Женску учитељску школу у Београду према висини ануитета који предвиђа буџет за ову сврху.

5) да Државну четворо-разредну гимназију на Крку претвори у потпуну осморазредну гимназију, с тим да издржавање постојећих виших разреда пада на терет државног буџета.

6) да на место више самоуправне гимназије у Беранима отвори вишу државну гимназију, тако да у поменутом месту буде пуна државна гимназија. Отварање пуне државне гимназије мора бити пре почетка школске 1933/34 године.

7) да самоуправне (општинске) гимназије у Дарувару, Сињу, Кос. Митровици и Свилајнцу има најкасније до почетка школске године 1933/34 претворити у државне гимназије

Министар просвете овлашћује се да за ова претварања и отварања, поменута у тач. 5,

6 и 7 овог §-а, изда сва потребна наређења и правилнике.

8) да може, ради неопходних редукција лица и личних принадлежности у народним позориштима (или по неопходној потреби да се уравнотеже специјални буџети народних позоришта) већ од 1 априла 1933 ставити ван снаге уговоре контрактуалних чланова који важе до краја сезоне 1932/33 год. и даље.

§ 27. — Овлашћује се Министарски савет да на предлог Министра просвете може затворити изван број гимназија, учитељских школа, реалних гимназија и класичних одељења у реалним гимназијама, као и да може свести изван број средњих потпуних школа на непотпуне а према буџетским могућностима.

§ 28. — Универзитетске клинике и лабораторије могу трошити за своје издржавање приходе од наплате болничких трошкова, лабораторијских прегледа или спреманих производа, по правилнику који прописује и мења Министар просвете у сагласности са Министром финансија.

§ 29. — 1) Наставници основних, грађанских, средњих и стручних школа не могу се упућивати на рад изван школе, изузев у Министарство просвете, Министарство физичког васпитања народа и банске управе и као просветни делегати, лектори и учитељи на страни.

2) Стални срески школски надзорници, као и вршиоци дужности тих звања, уколико се буду постављали из реда наставника грађанских или народних школа, примаће своје принадлежности из кредита који је предвиђен за исплату принадлежности тих наставника у глави основне наставе код дотичних банских управа. Специјални додатак по § 293 ст. 2 Закона о чиновницима од 31 марта 1931, примаће из кредита који је одређен за исплату специјалног додатка у глави Министарства просвете. Уколико би се ти надзорници постављали из реда наставника средњих и учитељских школа, њихове ће принадлежности пасти на терет одговарајућих партија буџета средње наставе.

3) Изузетно од чл. 1 и 2 Уредбе Бр. 84600 од 12 децембра 1931, среским школским надзорницима ће се паушално исплаћивати путни трошкови и дневнице за два редовна прегледа школа по § 117 тач. 2 Закона о народним школама, а на основу одлуке ПБр. 24377/1930 и 31884/1930.

Паушал износи за два годишња прегледа, према теренским приликама и броју школа и одељења, по 8.000.—, 6.000.— или 4.000.— динара у границама буџетом одобрених кредита, а по решењу Министра просвете. Овај се кредит не може повећавати.

§ 30. — 1) У Закону о народним школама укидају се, додају и мењају ставови и то:

§ 51 мења се и гласи: „Најмањи и највећи број ученика по одељењима одређује Министар просвете”;

У § 84 укида се последњи став и замењује новим који гласи: „Учитељи супрузи кад су у истом месту имају право само на један стан (односно једну станарину) и огрев за једног учитеља, а учитељица удата за неучитеља нема право на стан (односно станарину) и огрев”;

Последњи став §-а 113 мења се и гласи:

„У школама са више од шеснаест одељења у једној школи управитељ се ослобођава рада у разреду.”

2) У § 10 на крају става 2 Закона о средњим школама додаје се реченица: „Ови станови не подлежу плаћању закупнине”.

3) Прописи чл. 4 Закона о изменама и допунама у Закону о средњим школама од 31 августа 1929 год. — од 20 јула 1931 важе у свему и за екскурзије ученика учитељских школа.

4) За управнике народних позоришта у Београду, Загребу и Љубљани могу се постављати и лица изузетно од § 49 Закона о чиновницима од 1931.

5) Професори средњих и њима равних стручних школа, који имају 15 година службе а одликовали су се својим школским радом, могу бити постављени за директоре потпуних средњих и средњих стручних школа у IV положајној групи 1 степена, изузетно од §-а 49 закона о чиновницима; за директора потпуне гимназије у V групи може се поставити професор, који испуњава услове из чл. 72 закона о средњим школама.

6) Школски надзорници који су по Закону о чиновницима од 1923 били преведени за обласне школске надзорнике са правима чиновника I категорије, могу бити постављени за

банске школске надзорнике и ако немају факултетску спрему.

§ 31. — Три државна Средишна народна позоришта у Београду, Загребу и Љубљани, имају субвенцију државну за покриће у државном буџету, предвиђених личних издатака и за осигурање зграда и инвентара, док сви остали издаци: хонорари, режијски трошкови и остали материјални издаци, падају на терет целокупног прихода тих позоришта, а по специјалним буџетима које одобрава Министар просвете у споразуму са Министром финансија.

Четири обласна народна позоришта са седиштем једно у Скопљу, једно у Сарајеву, једно у Новом Саду и Осијеку (заједничко) једно у Марибору, издржавају се својим приходима и субвенцијом, а по буџету који одобрава Министар просвете.

Ово важи и за бановинска позоришта, с тим да њихов буџет прихода и расхода одобрава надлежни бан.

Сва поменута позоришта ослобођавају се плаћања таксе из тар. бр. 99а (1) Закона о таксама.

Г. Министарство иностраних послова

§ 32. — Исплата припадности државних службеника, контрактуалних чиновника и дневничара при нашим заступништвима у иностранству вршиће се по предлогу Министра иностраних послова од 25 јуна 1931 Р.Бр. 9591

— сагласности Министра финансија од 21 јула 1931 Бр. 43356/1 и одобрењу Претседника Министарског савета од 13 септембра 1931 Бр. 3580, а по одбитку смањења: по Уредби о смањењу личног додатка на скупоћу од 19 септембра 1931, Бр. 66300/1, по Закону о смањењу принадежности од 20 септембра 1931, по Уредби о (додацима на скупоћу од 12 марта 1932 Бр. 10990/1 и по Уредби о изменама и допунама Закона о смањењу принадежности од 20 септембра 1931 са допунама од 29 октобра 1931, од 25 марта 1932 Бр. 11800/1, с тим, да се има употребити при обрачуноу, изузимању и књижењу долара сталан курс од 56.40 динара за 1 долар у место свакомесечног државног обрачунског курса. Приликом обрачуна принадежности има се извршити заокружавање до 50 центи на нижи, а преко 50 центи на виши наредни долар. Ово заокружавање примениће се и при обрачуноу отпавничког додатка.

Исплата по предњем ставу вршиће се с тим, да се може, на предлог Министра иностраних послова у сагласности са Министром финансија, а по одобрењу Министарског савета, висина укупних принадежности у доларима из табеларног прегледа мењати и одређивати у границама кредита буџетом одобрених према приликама у појединим државама.

На предњи начин утврђени износ долара може се, на захтев Министра иностраних послова исплаћивати и у другим монетама, израчунавајући исте на бази 1 долар равно 5.18 златних франака и државног обрачунског курса претходног месеца за који се принадежности исплаћују.

Ако би и у колико због овога начина обрачунавања била недовољна буџетом предвиђена сума за личне принадежности особља у иностранству, иста би се имала исплатити из резервних буџетских кредита.

§ 33. — 1) Изузетно од става 3 §-а 30 закона о чиновницима од 31 марта 1931, има важити:

а) државни службеници Министарства иностраних послова, који се премештају из Министарства у заступништва у иностранство, примаће принадежности у динарима све до дана јављања односно пријема дужности у заступништву, а од тога дана у доларима по предњој одредби овога закона.

б) државни службеници, који се премештају из заступништва у Министарство иностраних послова, примаће принадежности у доларима из предње одредбе овога закона до дана разрешења односно предаје дужности, а од тога дана у динарима као и остали службеници Министарства.

Ово важи и при примени § 18 Закона о уређењу Министарства иностраних послова и дипломатских и консуларних заступништава Краљевине Југославије у иностранству.

в) државни службеници, који се премештају из заступништва у једној држави у заступништво у другој држави, примаће принадежности државе из које се премештају до дана разрешења односно предаје дужности, ако је износ долара за ту државу из предње одредбе овога Закона раван или већи од износа дола-

ра за државу у коју се премештају. У противном, ако је износ долара из предње одредбе овога Закона већи за државу у коју се премештају, примаће припадности одређене за ту државу од дана јављања односно пријема дужности у месту премештаја.

2) Одредбе првог става овога §-а имају аналогно важити и при примени: §§ 80 и 101 Закона о чиновницима од 31 марта 1931, § 28 став последњи и § 43 Закона о уређењу Министарства иностраних послова и дипломатских и консуларних заступништава Краљевине Југославије у иностранству и § 21 Закона о пројекту важности одредаба досадашњих финансијских закона и Закона о буџетским двадијелницама од 31 јула 1929, кад се дипломатско-консуларни чиновник из Министарства или из кога другог заступништва одређује за отпраника послова.

3) Изузетно од прве реченице §-а 101 Закона о чиновницима, чиновници Министарства иностраних послова и дипломатских и консуларних заступништава у иностранству могу се по сагласности Претседника Министарског савета ставити на расположење и по потреби службе с тим, да у том положају ови чиновници не могу дуже остати од 3 месеца.

4) Изузетно од чл. 49 и 253 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 год., Министар иностраних послова може у току буџетске 1933/34 године вршити унапређења дипломатско-консуларних чиновника по одредбама Закона о чиновницима и осталим државним службеницима грађанског реда од 31 јула 1923 год., с тим да се утврђено бројно стање тих

чиновника као и одређени буџетски кредити за те сврхе не могу повећавати.

§ 34. — 1) Кредит за ванредне трошкове, достојније заступање државних интереса и на поверљиве целима има се сматрати да је: у динарима 1,000.000.— а у шв. францима 1,088.160.— Специјални поверљиви кредит има се сматрати да је: у динарима 10,300.000.— а у шв. францима 2,500.000.—

2) Кредити одобрени за материјалне расходе заступништва у иностранству имају се сматрати да су у швајцарским францима, а монета исплате и обрачунавање вршиће се по браунском курсу, који утврђује Министар финансија у споразуму са Министром иностраних послова, с обзиром на специјалне прилике у свакој појединој држави.

3) Помоћи и признања просветним и националним радницима, које су одобрене у буџету Министарства иностраних послова, одређиваће Министар иностраних послова у споразуму са Министром просвете по претходној сагласности Претседника Министарског савета.

§ 35. — Продужује се важност Закона о овлашћењу за неодложну примену међународних уговора и споразума од 19 априла 1932 године.

Д. Министарство унутрашњих послова

§ 36. — Овлашћује се Министар унутрашњих послова, да може према потреби вирманом повећавати све личне и материјалне расходе.

свог буџета из партије за увођење у живот Закона о унутрашњој и банској управи и Закона о полицијским извршним службеницима.

§ 37. — 1) Окружни инспектори могу се изузетно од одредбе §-а 98 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 год. постављати и на друга звања ресора Министарства унутрашњих послова, за које испуњавају законом прописане услове, задржавајуће групе у којима су се затекли.

2) Одредбе §-а 98 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 не важе за среске начелнике. Овај изузетак односи се и на раније случајеве постављења среских начелника на које друго звање, у колико поједини случајеви нису већ расправљени пресудама Државног савета.

3) У §-у 346 Закона о чиновницима под „VIII група” прва реченица мења се и гласи: „Пристав Министарства, банске управе, окружног инспектората и среског начелства (§ 45 ст. 3)”.

4) Став 2 § 19 Закона о државним полицијским извршним службеницима мења се и гласи:

„За подназорнике полицијске страже и полицијских агената могу се поставити и полицијски стражари, односно агенти, без школске квалификације прописане законом о чиновницима, ако имају најмање 10 година беспрекорне полицијско-извршне службе, ако су у тој служби за последње три године добили оцену „одличан” и ако су са успехом свршили поднадзорнички течај Централне полицијске школе

за државне полицијске извршне службенике. У овај десетогодишњи рок рачуна се и служба у жандармерији”.

Ђ. Министарство војске и морнарице

§ 38. — Овлашћује се Министар војске и морнарице:

1) да може предати Министарству финансија све војсци непотребне војне зграде, земљишта и материјал на слободно располагање.

2) да све приходе од државних зграда и земљишта издатих под закуп официрима, подофицирима, чиновницима, службеницима, стручним радницима и занатлијама у војсци и морнарици уноси у касу Министарства војске и морнарице, у постојећи фонд, који ће се употребљавати за подизање и оправке зграда за станове официра, подофицира, чиновника, службеника, стручних радника и занатлија у војсци и морнарици у местима где је то потребно.

3) да приходе од продатих расходованих аутомобила, аутомобилских делова и аутомобилске фурде као и приходе наплаћене од разних лица за упропашћене делове аутомобила, уноси у касу ремонтскоморског фонда ради обнављања аутомобилског парка, сходно тач. 2 чл. 242 Закона о устројству војске и морнарице.

§ 39. — Овлашћује се Министар финансија да стави на расположење Министру војске и морнарице:

1) обртни капитал од 10,000.000.— динара ради набавке и израде комплетних јахаћих прибора за резервне официре и обвезнике јахаћих јединица.

Прибор би се продавао дотичнима по коштању, без икакве државне зараде.

Овај кредит Министар војске и морнарице може искористити по могућству два и три пута, с тим да се у току ове буџетске године има исти вратити, односно предати Главној државној благајници.

2) позајмицу од 10,000.000.— динара за плаћање рада и набавку сирових материјала за израду продуката предвиђених за производњу у фабрикама завода „Обилићево” и Војно-техничког завода с тим, да ову позајмицу има вратити Главној државној благајници крајем ове буџетске године.

3) суму од 847.800.— динара, примљену од Управе државних монопола за продате војно-државне зграде и земљишта у Травнику, с тим да Министар војске и морнарице ову суму употреби за подизање и оправке војно-државних зграда у Травнику.

§ 40. — Министарство војске и морнарице дужно је, по захтеву Министарства финансија, Министарства шума и рудника, Министарства правде и Управе државних монопола, издати бесплатно из својих слагалишта за финансијску контролу, чуваре државних шума, чуваре судских притвореника, стражаре у казним заводима и чуваре монополских стоваришта и стоваришта непрерађених дувана, исправно оружје, оружну спрему и муницију.

Министарство војске и морнарице сносиће, без тражења накнаде, све издатке по санитетској, ветеринарској и артиљериској грани за жандармерију и снабдевање је свима потребама из својих слагалишта по овим гранама.

§ 41. — Изузетно од чл. 71 Закона о државном рачуноводству може бити вирманисања између свих партија одобрених за материјалне расходе буџета Министарства војске и морнарице. Вирмане одобрава Министар финансија на предлог Министра војске и морнарице.

§ 42. — Изузетно од чл. 2 Закона о добровољцима примаће се молбе добровољаца и усташа по питању признања добровољачких својстава још за шест месеци рачунајући од 1 априла 1933 године.

§ 43. — Одобрава се решење Министарског савета В.К.Бр. 608 од 16 септембра 1932 којим је овлашћен Министар војске и морнарице да Аероклубу „Наша крила” за стварање основног летећег парка стави на расположење потребе наведене у поменутом решењу.

Е. Министарство грађевина

§ 44. — Овлашћује се Министар грађевина:
1) да може стару грађу од порушених мостова и зграда употребити на подизање барака за смештај моторних кола и грађевинских ма-

шина и алата, но с тим, да колаудирајућа комисија при колаудацији процени вредност употребљеног материјала и ту процену унесе у протокол колаудације. У колико се ова грађа не би могла искористити на овај начин, може је Министар уступити сиромашним општинама за поправку постојећих и подизање нових мостова но с тим, да и у овом случају колаудирајућа комисија при колаудацији процени вредност употребљеног материјала и ту процену унесе у протокол колаудације.

2) да оне типске гвоздене конструкције (отвора 10—16 м) добивене на рачун репарација из Немачке које су по ранијим решењима додељене самоуправним телима и општинама, а које ове из ма којих узрока нису искористили до одређеног рока, може по одобрењу Министарског савета уступити бесплатно банским и општинским управама за подизање мостова на њиховим путевима, под условом, да оне о своје трошку изврше доњи строј, пренос конструкције са слагалишта на градилиште, монтажу, бојење и коловоз.

§ 45. — Дозвољава се експропријација приватне својине, односно установљивање службености на терет приватне својине, на непокретностима, у циљу намештања и одржавања водова за спровођење електричне струје на корист државних, општинских и других предузећа опште користи.

Потреба, обим и услов експропријације, односно службености, нарочито одређивање

накнаде сопственику одузетог или оптерећеног добра цениће се по начелима и поступку, који је прописан за друге случајеве експропријације приватне својине у оном делу државе где се експроприсано добро налази.

Ж. Министарство саобраћаја

§ 46. — Овлашћује се Министар саобраћаја:

1) да из прихода Министарства саобраћаја по споразумима који су били закључени у буџетској 1932/33 години о извршењу постојећих уговора, плаћа субвенције паробродским предузећима за организацију и вршење редовног саобраћаја и превоза морем.

2) да из прихода којима располаже може исплаћивати све издатке за радове и експропријацију земљишта на удвајању колосека Велика Плана—Лапово.

3) да у колико партије буџета расхода за Управу државних железница, које су одређене:

а) за израду тарифа и возних карата;
б) на име накнаде штете приватним лицима, учињене им телесном повредом или смрћу при жељезничком саобраћају;

в) на име накнаде штете проузроковане паљевином на прузи варницом из локомотиве или пожаром, као и остале накнаде штете услед удеса или непогоде;

г) на име накнаде штете за мањке и повреде робе, задоцњења итд. при транспорту жељезница;

д) по обрачуну трошкова заједничке службе у пограничним станицама према уговорима, како за текућу тако и за раније године;

ђ) по обрачуну најамнине за употребу страних кола и закупнине позајмних кола по уговорима, како за раније тако и за текућу годину;

е) на име исплате оштете за тешко оштећена страна кола по правилнику Р 1, V § 7 и 16 и Р 1 С § 41 и 58; не буду довољне, може на рачун прихода трошити и суме потребне за њихову исплату.

4) да из жељезничких прихода плаћа отплате за откуп вициналних пруга у годишњем износу од 3,565.896.58 шв. франака а према решењу Министарског савета бр. 174 од 28 фебруара 1931.

5) да вишак остварених прихода од локомотивске вуче у Сипском каналу може употребити на одржавање, набављање и извршење свих радова и инсталација на Бердапском сектору, подразумевајући и оне, који проистичу из обавеза према међународној дунавској комисији, као и за отплату неизмирених обавеза из ранијих година створених радовима на обнови и побољшању те вуче.

6) да може у овој буџетској години на рачун остварених прихода по поштанско-телеграфско-телефонској служби вршити исплате на име накнада за изгубљене и упропаћене поштанске пошиљке, у колико односна партија буџета расхода за поштанско-телеграфско-телефонску службу не буде довољна.

7) да у току ове буџетске године врши набавку потребног материјала за израду и штам-

пање поштанских марака и осталих вредностица до износа од шест милиона динара на рачун остварених прихода од продаје поштанских марака и вредностица.

8) да одобри Поштанској штедионици да може у току ове буџетске године набављати инвентарске предмете до износа од динара 1,500.000— Ови се набављени предмети књиже у билансу као актива и отписују 10% годишње.

9) да одобри Поштанској штедионици да у току ове буџетске године штампа бесплатне образце, огласе, правилнике и плаћа радну снагу за штампање плативих образаца, набавља канцеларијски материјал, плаћа огрев, воду, осветлење и кирију и да одржава зграде до износа од динара 3,375.000.— на терет рачуна губитка и добитка штедионице.

10) да може у овој буџетској години вршити плаћања по уредби К.Бр. 2764/27 од 14 маја 1927.

11) да остатак ликвидационе масе бив. апровизиције држ. железница — Суботица, зване „Комисија за добро дело”, у износу од 38.552.19 динара може уступити удружењу Југословенских националних железничара и бродара у сврху подизања железничког ђачког дома у Новом Саду.

12) да одобри Управи државних железница, да за жељезнички материјал у износу од шв. фр. 2,083.048.—, који се има набавити из Пољске на рачун компензације за дуван, резервише потребан кредит за обрачун режиске цене дувану, из редовних кредита по буџету за 1933/34 годину, а да за остатак вред-

ности материјала изврши књиговодственим путем обрачун са Министарством на тај начин што се ова разлика у расходима има показати у завршном рачуну посебно као расход по овом овлашћењу.

13) да може аналогно одредби чл. 6 закона о враћању, наплати и сторнирању возарине и осталих пристојби на државним железницама одобравати сторнирање контролних примедба из времена од 1918 до 1 августа 1929, у колико Контрола прихода утврди да су контролне примедбе неправилно издате, или су приликом наплате погрешно књижене, или су издате сувише касно, те се нису могле наплатити нити од странака нити од рачунопологача, или се услед губитка транспортних и осталих докумената не може доказати материјална одговорност задужених лица.

§ 47. — Овлашћује се Министар саобраћаја, да може регулисане службенике Дирекције речне пловидбе Краљевине Југославије превести на закон о државном саобраћајном особљу признајући им у године државне службе све године, које им је признала Дирекција речне пловидбе на основу уредбе о организације државне речне пловидбе. Према броју тих година одредиће се тим службеницима звање и плата.

§ 48. — Овлашћује се Министар саобраћаја:

1) да по сагласности Министарског савета и финансијских одбора Народног претставниш-

тва пропише уредбе са законском снагом о организацији установа и привредних предузећа у ресору Министарства саобраћаја без обзира на постојеће законске прописе који се односе на њихову организацију.

2) да по сагласности Министарског савета може прописати уредбу о железничкој мрежи у Краљевини Југославији.

3) да по сагласности са Министром финансија донесе уредбу о премирању и потпори поморског бродарства.

4) да по сагласности са Министром социјалне политике и народног здравља донесе уредбу са законском снагом, која би заменила наредбу Министра саобраћаја о осигурању државног саобраћајног особља за случај болести и несреће од 30 маја 1922 год. М.С.Бр. 16276/22.

5) да наредбом пропише убирање одређене годишње пристојбе од оних морских бродова и лађа, који не плаћају лучке пристојбе по Закону о лучким пристојбама од 30 марта 1922 год.

Приход од тих пристојба употребиће се за отварање и издржавање морнарских школа на Јадрану.

Министар саобраћаја донеће посебну уредбу о организацији школе.

§ 49. — 1) § 7 Закона о лучким пристојбама од 30 марта 1922 мења се и гласи:

„Домаћи пароброди, који су на темељу њиховог уписног листа овлашћени на пловидбу по Јадранском мору према западу до Рта Св. Марије од Леуке а према истоку до Рта Ка-

таколо, укључиво луку Катаколо, Јонска острва, те заливе Патрашки, Коринтски са каналом и Атински до црте која спаја ртове Колона и Скили, као и у ове воде сливајућих се река, — могу бити за текућу календарску годину ослобођени од лучких пристојба установљених у § 6 ако плате за сваку нето тону износ од 40 динара.”

У вези са овим мења се § 6 закона о упису поморско-трговачких бродова и лађа од 30 марта 1922 и гласи:

„Мала обална пловидба обухвата Јадранско Море, и то према западу до Рта Св. Марије од Леуке а према истоку до Рта Катаколо, укључивши луку Катаколо, Јонске отоке те заливе Патрашки, Коринтски са каналом и Атински до црте која спаја ртове Колона и Скили, напoкон и реке које се у те воде сливају.”

2) У §-у 8 предњег закона, додаје се нов став, који гласи:

„Исто тако путнички бродови од преко 10.000 нето тона без обзира на заставу иако није случај из § 10 овога закона, ако на својим редовним преко-океанским путовањима, пристају у југословенске луке, могу бити за текућу календарску годину ослобођени од лучких пристојба установљених у § 6 овога закона, ако плате за сваку нето тону износ од 15.— динара”.

3) Чл. 35 став 3 тачке 3 Закона о Поштанско-штедном, чековном и вирманском промету мења се и гласи:

„1% за награду удружења поштанско-телеграфско-телефонских службеника и удруже-

ња поштанско-штедионичких службеника, која се награда има употребити искључиво на здравствене циљеве. Удружење поштанско-телеграфско-телефонских службеника добива од ове своје $\frac{4}{5}$, а удружења поштанско-штедионичких службеника $\frac{1}{5}$. Ово важи и за поделу чисте добити из 1932 године”.

4) Члан 6 закона о жељезничкој имовини у експлоатацији Министарства саобраћаја мења се и гласи:

„Набавке потрошног материјала за редовно одржавање саобраћаја вршиће се у границама за то одобрених буџетских кредита и књижити на терет рачуна расхода по буџету.

Набавке потрошног материјала за обнову инвестиционих објеката, возних објеката и постројења и инвентарских предмета вршиће се у границама расположивих кредита из фонда за обнову сталне главнице и књижити на терет рачуна овог фонда.

Овлашћује се Министар саобраћаја да може донети уредбу о изменама и допунама одредаба закона о жељезничкој имовини као и у смислу измењеног члана 6”.

5) Изузетно од одредаба чл. 6 Закона о жељезничкој имовини у експлоатацији Министарства саобраћаја одобрава се, да се утрошак материјала, у колико буџетом одобрени кредити за редовно одржавање саобраћаја и одржавање вредности жељезничке имовине у 1932 и 1933 години нису били довољни, може расходовати на терет кредита одобрених фонду за обнову сталне имовине државних жељезница.

6) На основу §§ 1, 4, 5 и 6 закона којим се мењају закон о уређењу Врховне државне

управе и закон о устројству Министарства грађевина и његове спољне службе од 8 децембра 1930, а према коме су послови пројектовања и грађења државних железница, као и надзор над грађењем самоуправних и приватних железница, поново враћени у ресор Министарства саобраћаја образује се у Министарству саобраћаја одељење са називом: Одељење за грађење железница Министарства саобраћаја са важношћу од 8 децембра 1930. За особље овог одељења важи у свему закон о државном саобраћајном особљу.

§ 50. — 1) Овлашћује се Министар саобраћаја да може у сагласности са Министарским саветом закључити уговор у погледу откупа железничких пруга и регулусања правних односа са претставницима Синдиката локалних железница у Словенији.

2) Уговори о грађењу пруга Пожаревац—Кучево, Велес—Прилеп, Бихаћ—Книн и Приштина—Пећ, закључени по одобрењу Претседника Министарског савета П.М.С.Бр. 2248 од 20 јуна 1931, П.М.С.Бр. 3758 од 22 октобра 1931 и решењу Министарског савета ГЖБр. 9705 од 23 септембра 1932 године примају се као пуноважни.

3. Министарство пољопривреде

§ 51. — Овлашћује се Министар пољопривреде:

1) да може својим решењем вршити поделу кредита одобреног на субвенције и помоћи,

у колико та подела још није извршена буџетом до суме од 100.000.— динара.

2) да може исплаћивати ветеринарима бактериолозима у државним бактериолошким заводима и бактериолозима при ветеринарској експерименталној станици специјалне додатке у износима које ће одобрити Министарски савет.

§ 52. — 1) Дозвољава се закупцима земљишта Управе државне ергеле Врана да могу закупнину отплатити радом на чишћењу канала и осталих мелиорација на имању Државне ергеле Врана. Ближе одредбе по овоме прописале Министар пољопривреде у споразуму са Министром финансија.

2) Ослобађају се од повраћаја безкаматне позајмице добивене од државе преко Савеза аграрних заједница за подизање кућа, куповање живог и мртвог инвентара и осталих пољопривредних потреба сви они исељеници који су добили земљу по закону о насељавању јужних крајева а који су пострадали од земљотреса у марту 1931.

Ово ослобођење одобраваће Министар пољопривреде у споразуму са Министром финансија према висини оштећења.

3) Одобрава се оснивање Ветеринарске експерименталне станице у Загребу за испитивање и изналажење сретстава у циљу спречавања и угушивања сточних зараза и за производњу лимфе противу овчијих богиња. Одобрава се да ова станица врши продају произведених својих препарата и да, од продаје, примљене суме употребљује за своје издржавање.

§ 53. — 1) Овлашћује се Министар финансија, да може на предлог Министра пољопривреде исплатити Централном одбору водних задруга у Новом Саду аконтацију до суме од 5,600.0000.— динара на име неизмиреног заостатка водних доприноса из 1932 године за земље узете под удар аграрне реформе.

2) По разрезу надлежних средских начелстава по чл. 2 став 2 правилника о приходима и расходима по струци аграрне реформе Бр. 10.145/25 од 7 марта 1925 године, наплаћене водоплавне доприносе у 1932 години од интересената аграрне реформе, који имају додељене површине на подручју оне водне задруге, која је члан Централног одбора водних задруга у Н. Саду, исплаћиваће пореске управе Централном одбору водних задруга у Новом Саду.

Наплату и надзор над наплатом водних доприноса као и свих осталих прихода аграрне реформе од интересената аграрне реформе, вршиће органи који врше наплату и надзор над наплатом порезе по Уредби о осигурању, принудној наплати и ненаплативости порезе Бр. 148000 издатој на основу овлашћења чл. 159 закона о непосредним порезима.

Уплаћени водоплавни доприноси у државну касу по интересентима аграрне реформе, за додељена им земљишта на водоплавном подручју оних водних задруга које нису чланови Централног одбора водних задруга у Новом Саду, као и на подручју хидротехничких одељака, имају пореске управе исплаћивати непосредно овим водним задругама и хидротехничким одељцима као што се исплаћују водо-

плавни доприноси убрани од власника земљишта дотичног водоплавног подручја по закону о водном праву (зак. чл. XXIII 1885).

О исплаћеним сумама горњим установама, поднашаће Дунавска финансијска дирекција у Новом Саду тромесечно извештаје Министарству пољопривреде.

§ 54. — 1) § 3 закона о ликвидацији аграрних односа на подручју раније покрајине Далмације има се тумачити тако, да је свака земља осим ливада давана на трајно обрађивање и уживање, ако је најмање 30 година, рачунајући од дана ступања на снагу закона о ликвидацији аграрних односа на подручју раније покрајине Далмације унатраг, давана била на обрађивање и уживање, без обзира да ли су бивши власници уговоре обнављали или склапали са истим или изравно са другим обрађивачима, па се последњем држаоцу има урачунати и време не само његовог правног него и време његовог фактичног предника (пређашњег обрађивача). За оранице ово важи само у случају, ако је последњи држаоц било сам било као правни наследник својих предника, обрађивао непрекидно земљу од дана уједињења (1 децембра 1918) до дана ступања на снагу Закона о ликвидацији аграрних односа на подручју раније покрајине Далмације (19 октобра 1930 год.).

2) Изузетно од прописа тач. 6 чл. 21 Закона о сузбијању и угушивању сточних зараза од 14 јуна 1928, и код одредбе тач. 2 истог члана поменутог закона Министар пољопривреде може правилником одобрити одступања.

3) Стављају се ван снаге одредбе тач. 1 § 46 и тач. 1 § 47 Закона о унапређивању пољопривреде од 6 септембра 1929 год., с тим, да у целости важе одредбе чл. 14 Закона о сузбијању и угушивању сточних зараза од 14 јуна 1928 год., према којима сви приходи од марвених путница улазе у општинске ветеринарске закладе.

4) Одредба § 47 Закона о насељавању нових јужних крајева од 11 јуна 1931 остаје и даље у важности.

5) У тач. 4 § 59 Закона о банској управи, после тачке и запете додају се ове речи: „ако годишњи приход ветеринарског фонда не би достигао суму од 500.000.— динара, онда ће се поменутој ветеринарској заклади вратити стварно постигнути приход у дотичној години, а по одбитку режијских трошкова”.

6) Признаје се законска важност Уредбе о саобраћењу Закона о пољопривредном кредиту од 12 јуна 1925 године Закону о Привилегованој аграрној банци од 16 априла 1929 године са изменама и допунама од 25 фебруара 1930 године и 27 марта и 5 децембра 1931 године и Закону о називу и подели Краљевине на управна подручја од 3 октобра 1929 године и Правилника о употреби фонда за помагање задругарства и снижавање каматне стопе, који се налази код Привилеговане аграрне банке бр. 77762/V од 21 децембра 1932 године, а који су штампани у „Службеним новинама” бр. 19—VI од 26 јануара 1933 год.

7) Прима се и одобрава решење Министарског савета Бр. 11006/VI од 16 априла 1932, којим се уступају Врховном повереништву а-

грарне реформе у Скопљу нераспродате пољопривредне справе примљене на рачун репарација из Немачке, ради бесплатне поделе насељеницима и осталим пољопривредницима.

8) Набавке и погодбе радова за извођење колонизације, као и за потребе насељеника у циљу успешног насељавања јужних крајева из кредита одобрених буџетом или из колонијационог фонда до 100.000.— динара одобраваће врховни повереник аграрне реформе у Скопљу.

§ 55. — Овлашћује се Министарски савет, да на предлог Министра пољопривреде донесе Уредбу о комерцијализацији, раду и контроли Дирекције државног свиларства и подручних фабрика свиле.

Управу дирекције са фабрикама води управни одбор од 3—5 лица које поставља Министар пољопривреде, који ће вршити надзор и контролу над радом управног одбора преко свог комесара. Директор је члан управног одбора по свом положају.

Привредни план, биланс рада и рачуне добитка и губитка, по предлогу управног одбора, одобрава Министар пољопривреде.

У државни буџет уносиће се само салдо рачуна добитка и губитка, који се исказују у буџету расхода и прихода Државне пољопривредне закладе.

Директор дирекције свиларства државни је чиновник и поставља се по одредбама Закона о чиновницима у положајне групе предвиђене у § 336 Закона о чиновницима. Остало

особље поставља Управни одбор који одређује овом особљу и припадности. Ово особље не долази у статус државних чиновника и службеника. Садашњи чиновници и службеници Дирекције и подручних установа (фабрика и надзорништва свиларства) разврстани по Закону о чиновницима од 31 марта 1931 остају државни чиновници и службеници са свим правима и дужностима које прописује Закон о чиновницима, а плату и припадности примају из средстава Дирекције свиларства.

Потребни обртни капитал даће се Дирекцији од стране Министра пољопривреде у виду бескаматне позајмице из кредита предвиђених у буџету расхода и прихода Државне пољопривредне закладе за 1933/34 годину у партијама 1 до 8, или зајмом код државних односно привилегованих банака уз гаранцију Министарства пољопривреде. По потреби за ову сврху овлашћује се Министар пољопривреде да може, на предлог управног одбора, закључити хипотекарни зајам код Државне хипотекарне банке.

Ближе одредбе прописаће се у Уредби о комерцијализацији.

И. Министарство трговине и индустрије

§ 56. — Овлашћује се Министар трговине и индустрије:

1) да на рачун кредита, предвиђених буџетом на личне расходе за стално особље код средње-техничких и мушких занатских школа, може постављати стручно наставничко хоно-

рарно особље, с тим, да се број и врста предвиђених звања, као и износ одговарајућих законских припадности и кредита овим постављењима не прекорачи.

2) да из кредита, предвиђених буџетом на терет награде екстерним наставницима у ресору Министарства трговине и индустрије може исплаћивати хонораре од часа хонорарним наставницима само до висине одобрених кредита на ове награде.

3) да по указној потреби, у свима средњим и нижим школама, може постављати предметне хонорарне наставнике, било са сталним хонораром или од одржаног часа, и то само до висине буџетом одобрених кредита на награде ових.

Постављења овог хонорарног особља врши код средњих стручних школа Министар, а у нижим мушким занатским школама врши Бан, у границама буџетских кредита предвиђених за ове школе.

4) да може приходе, који му припадају по одредбама § 26 закона о установљењу и уређењу Државне класне лутрије за потпомагање народне привреде, употребити, сем на унапређење заната и мале кућне индустрије, такође и за циљеве унапређења извоза и економске пропаганде у иностранству.

§ 57. — 1) Важност одредбе §-а 200 Закона о радњама одлаже се за годину дана.

2) Удружења предвиђена у ставу 2 § 356 и у ставовима 1 и 2 § 391 закона о радњама могу се по правилу оснивати за подручје тр-

говинске, индустријске и занатске коморе. Ако се укаже потреба може Министар трговине и индустрије по саслушању надлежних трговинских, индустријских и занатских комора одобрити да се поменута удружења могу основати и за подручје више комора. Ако коморско подручје обухвата више бановина или делове више бановина може Министар трговине и индустрије по саслушању надлежних комора одобрити оснивање посебног удружења и за сваку бановину односно за део бановине или више делова бановина.

Министар трговине и индустрије може по саслушању комора одобрити да се удружења штампарских предузећа поменута у § 356 (2) закона о радњама у смислу предњег наређења оснују за сва предузећа исте струке без обзира да ли иста имају карактер индустријске или занатске радње.

3) Одредбе тач. 1 и 8 § 420 Закона о радњама престају важити од дана ступања на снагу овог закона, а враћа се у живот закон о сеоским дућанима од 25 октобра 1870 са изменама и допунама од 20 фебруара 1891 и уредба о касапницама од 8 априла 1839, у колико се односи на издавање касапница у аренду.

4) Одредбе тач. 3 § 420 и § 438 Закона о радњама од 5 новембра 1931 престају важити од дана ступања на снагу овога закона, а враћа се у живот закон о општинској мерини (кантарини) од 31 јануара 1896. Министарски савет на предлог Министра трговине и индустрије и Министра финансија може проширити уредбом важност поменутог закона за

целу територију Краљевине или на територију појединих бановина, градова или општина.

До сада наплаћене општинске мерине примају се на знање и одобравају.

5) У §-у 4 закона о средњим трговачким школама брише се тачка и додају се речи: „као редовни слушаоци, без полагања диференцијалне матуре”.

6) Подручја Трговачко-индустријске коморе и Занатске коморе у Скопљу, и Трговинско-индустријске и занатске коморе у Подгорици, мењају се тако да ће подручја Трговинско-индустријске коморе у Скопљу и Занатске коморе у Скопљу обухватити и следеће срезове Зетске бановине: Сјенички, Бјело-пољски, Дежевски, Штавички, Берански, Косовско-митровачки, Источки, Пећки, Дренички, Подримски и Ђаковички.

7) У закону о промету филмова од 5 децембра 1931 чине се ове измене и допуне:

а) § 2 мења се и гласи:

„При Министарству трговине и индустрије постоји Државна филмска централа као установа. Ближе одредбе о њезином саставу и раду као и о руковању и утрошку њених средстава донеће Министар трговине и индустрије”.

б) §§ 5, 7 и 8 укидају се.

в) Први став § 9 мења се и гласи:

„Кинематографи су дужни да код сваке представе прикажу и по један или више филмова културне садржине. Кинематографи су дужни да у својим редовним програмима прикажу и филмове домаће израде и то најмање 5% од дужине тих програма приказаних свака три месеца. Код кинематографа са свакоднев-

ним претставама, који мењају своје програме мање од шест пута у месецу Министар трговине и индустрије може да повиси тај проценат домаћих филмова до 10% у колико буде довољно домаће продукције”.

г) У § 10 у место износа: „5.000.— до 20.000.—” долази износ: „50.— до 6.000.—”.

§ 58. — Кредитне установе које према својим правилима, имају право издавања обвезница (облигација), могу издавати у будуће те обвезнице само ако добију за то потребну дозволу.

Дозволу за издавање обвезница даје Министар трговине и индустрије по претходном споразуму са Министром финансија.

Ј. Мичистарство шума и рудника

§ 59. — Овлашћује се Министар шума и рудника:

1) да може sukcesивно из текућих шумских прихода за 1933/34 годину ставити на расположење динара 5,000.000.— на име обртног капитала државном шумском предузећу Добрљин—Дрвар, но с тим, да је предузеће дужно до краја ове буџетске године вратити ову суму каси Министарства шума и рудника.

2) да може из текућих шумских прихода за 1933/34 годину исплатити Водним задругама на име дужног и текућег доприноса и то на територијама: дирекције шума у Апатину за задруге: Богојево Вајска-Жива у износу

од динара 375.601.54, Свети Иван Свилојево—Апатин у износу од дин. 1.136.84, Апатин—Сонта у износу од дин. 493.850.50, Бачки Моноштор—Апатин у износу од дин. 75.964.—, Киђошерска у износу од динара 7.176.80, Ковачица—Кенчанска у износу од динара 6.239.04, Сонтова—Бездан у износу од динара 1.321.28 и Карловачка—Ковиљска—Гординовачка у износу од динара 608.—, Дирекције шума у Винковцима у износу од динара 3,107.810.20 и Дирекције шума у Загребу у износу од динара 51.439.80. Сви се ови издаци имају одвојено показати у Завршном рачуну за ову буџетску годину.

3) да може sukcesивно из текућих шумских и рударских прихода за 1933/34 год. наређивати преко надлежних каса исплату општинских приреза и осталих самоуправних дажбина разрезаних од стране општинских судова на државне неспорне шуме и руднике за буџетску 1931/32, 1932/33 и 1933/34 год. укупно 30,000.000.— динара.

4) да из редовних буџетских прихода може исплатити разлику припадљивости по тексту партије 1 позиције 4, и партије 2 буџета за 1932/33 годину, у укупном износу од динара 1,564.196.91.—

5) да готовину шумског фонда, установљеног по чл. 27 Закона о шумама од 30 марта 1891 са изменама и допунама од 2 августа 1898, 26 јануара 1900, 16 маја 1902 и 23 марта 1904 за Србију са свима каматама до дефинитивног утрошка и ликвидирања тога фонда, употреби на ограничавање још неограничених државних шума, на подизање зграде

за Дирекцију шума и за станове чиновника шумарске струке у Скопљу и на оправку и довођење у исправно стање свију осталих зграда под управом Министарства шума и рудника! Распоред овог кредита извршиће Министар шума и рудника с тим, да се на ограничавање шума одреди најмање 3,000.000.— динара.

6) да може поделити интересентима (општинама, земљишним заједницама, имовним општинама, јавним установама, приватним лицима) бесплатно саднице, произведене у државним расадницима код шумских управа, као и код политичких власти (срезова) и то у првом реду за пошумљавање крша и голета а у другом реду за подизање гајева око малог поседа земљорадника, школа, општина и градова. У ту сврху може интересентима поделити бесплатно семе произведено у државним семенарама (трушњачама).

7) да до доношења специјалног закона о уређењу државних шума оптерећених службеностима, који је предвиђен у § 184 закона о шумама, издаје бесплатно из државних шума неопходно потребно дрво за грађу и огрев личким и далматинским насељеницима — земљорадницима на исти начин, као и осталим сервитутним овлашћеницима.

8) да може до доношења специјалног закона, добровољцима, инвалидима и безкућницима као и раније додељивати и давати у закуп државно шумско земљиште у границама Правилника о спровођењу унутарње колонизације, одобреног решењем Министарског савета од 8 децембра 1924 године Бр. 53556.

Сво дрво које би се налазило на подељеним честицама има се платити по шумском ценовнику.

9) да може сопственицима којима је признато право својине на имања у границама државних шума по чл. 24, 25 и 26 закона о ограничавању државних шума од 1922, по своједобно издатим им уверењима од стране Министарства шума и рудника и решењима Министарског савета, а који се нису убаштинили у законском року по чл. 32 Закона о ограничавању државних шума од 27 марта 1930 год. продужити рок убаштињења још за једну годину дана од дана ступања на снагу овога закона с тим, да се за то време, на основу поднетих напред поменутих уверења и решења, убаштине; као и онима којима је у границама ограничених државних шума, а по државним тапијама, потврђеним код надлежних судова признато право својине на земљишта, а која су до сада то право изгубила због пропуштених рокова по закону о шумама и закону о ограничавању државних шума, или су на ова земљишта била убаштињена, па су им баштинке за време рата пропале.

10) да може лицима, чија је кућа и зиратна земља остала после ограничења у државној шуми и којима држава није признала својину, продужити рок за убаштињење за једну годину дана, рачунајући од дана ступања на снагу овог закона.

Сопственици могу доказивати право својине код редовног суда свима доказним средствима предвиђеним у грађанском судском поступку.

Допуштени су као доказ и сведоци, без обзира на вредност имовине.

11) да изузетно од § 51 Закона о шумама од 21 децембра 1929 може у границама цена одобреног прелиминара вршити продаје у властитој режији израђених шумских производа за потребе војних установа и осталих државних и самоуправних надлештава, установа и државних индустријских предузећа без лицитације и без обзира на њихову вредност у појединој буџетској години и у поједином случају.

На овај начин извршене продаје не рачунају се у укупне вредности наведене у § 51 став 2 и 3 Закона о шумама.

12) да, услед елементарних непогода посушена букова дубећа и лежећа стабла у државним шумама, прода по стварној вредности на основу процене без лицитације у већим или мањим партијама путем директне погодбе изузетно од прописа закона о шумама и закона о државном рачуноводству.

13) да за текућу буџетску годину одложи извршење § 123 Закона о шумама за које време имају у свему важити прописи правилника о прикупљању и руковању приноса за пошумљавање бр. 855 од 11 јануара 1928 са изменама и допунама бр. 20886/1928, 25507/1929 и 17525/1930.

14) да изузетно од прописа закона о ограничавању државних шума од 27 марта 1930 год. одреди информативне комисије од једног вишег шумарског чиновника и надлежног средског шумарског референта односно вршиоца дужности који ће обићи све оне срезове где још није извршено ограничавање државних шу-

ма и предложити, који се шумски комплекси имају ограничавати за државу по прописима закона о ограничавању државних шума од 27 марта 1930 год., а који се без даљег имају привремено оставити на име економске потребе заинтересованима.

Трошкови ових информативних комисија падају на терет суме од 3,000.000.— динара, одобрене на ограничавање државних шума у тач. 5 овога §-а.

Одлуке у овом погледу доносиће на образложени предлог информативне комисије Министар шума и рудника по одобрењу Министарског савета.

Поједини интересенти на овако остављене комплексе, у колико се буду појавили спорови, расправиће своја потраживања редовним законским путем.

15) да од сељана села Петрине општине Јанковачке, среза преспанског, бановине Вардарске не тражи за раније године никакву наплату таксе за попашу и дрварење, као и да се ослободе изречене уколико нису извршене казне за попашу и дрварење, нити кирију за уживање зиратног земљишта и зграда у атару тог села; као и да путем стручне комисије изврши исправку граничне линије државне шуме „Галичница-Петрина” према атару тог села тако, да ово село са потребним зиратним и шумским земљиштем у смислу § 11 закона о ограничавању државних шума остане изван граница државне шуме.

16) да може егзекутивним путем преко пореских власти наплаћивати:

а) све дугујуће државне рударске дажбине, како из текуће, тако и из ранијих година;

б) извршне казне изречене на основу рударског закона, и

в) сва дуговања, како из текуће, тако и из ранијих година рударских и топионичких предузећа братинским благајнама у Краљевици за осигурање рударских радника и особља на предузећима, која потпадају под рударске законе.

17) да по сагласности Министарског савета у случајевима потребе може одобравати оброчне отплате дугова за купљене производе државних рударских предузећа.

§ 60. — За снабдевање малих домаћих пиљана, које немају свог резервационог подручја, а чији годишњи капацитет прераде не прелази 300 куб. метара дрвета у облом, може Министар шума и рудника продати дрво из државне шуме до износа годишњег капацитета по наплати таксе прописане у важећем ценовнику шумских производа.

§ 61. — Све борове културе у срезу босилградском, у укупној површини око 69 хектара, које су биле ограничене од суда за ограничење државних шума у девет комплекса као државне, имају се вратити у посед пређашњим сопственицима — уживаоцима, како приватним лицима, тако и селима и општинама.

§ 62. — Овлашћује се Министар финансија, да може одобрити Министру шума и рудника, да из својих средстава задржи највише 60,000.000.— дин. као позајмицу на име обртног капитала за сва државна рударска и шумско-индустријска предузећа, као и за властиту режију, коју су дужни вратити на крају рачунске године.

§ 63. — Овлашћује се Министар шума и рудника:

1) да по сагласности Министарског савета може с обзиром на Уредбу о поступку посредовања и садање привредне прилике допунити и изменити Правилник за продају производа државних рударских предузећа Р.Бр. 10201/28 од 15 октобра 1928, с тим, да се овим Правилником не могу снижавати потраживања државе без одобрења министровог и сагласности Министарског савета.

2) да може у споразуму са Министром финансија прописати правилник, да се могу расходовати на терет материјалних расхода државних рударских предузећа:

а) стара потраживања, за која се утврди немогућност наплате судским путем;

б) штете настале вишом силом (пожар, поплава, самоупала угља и т. д.) на материјалу, намирницама и рударским продуктима;

в) мањци настали редовном манипулацијом (расип, кало, сасушење, испаривање итд.).

3) да по сагласности Министарског савета, а по указаној потреби, допуни и измени правила братинске благајне за осигурање радника

и особља на рударским предузећима од 1 децембра 1924, водећи рачуна о садањим привредним приликама, смањеном броју осигурањих радника и повећаним издацима братинских благајна.

4) да у споразуму са Министром финансија пропише уредбе о паушализирању путних трошкова шумарских и рударских службеника.

§ 64. — 1) Казне које су утврђене рударским законом за ранију Краљевину Србију од 1866, законом о рудама за ранију Краљевину Црну Гору од 1911, општим рударским законом од 23 маја 1854 и рударским законом за Босну и Херцеговину од 14 маја 1881, као и изменама и допунама тих закона, односно прописима издатих на основу закона, повећавају се десетоструко односно двадесетоструко и то овако:

а) да се један динар по тексту закона изравња са 10.— дин.

б) да се један перпер по тексту закона изравња са 10.— дин.

в) да се једна форинта по тексту закона изравња са 20.— дин.

г) да се једна круна по тексту закона изравња са 10.— дин.

2) регални данак односно рударска пристојба за повластице, рудна поља, рудне мере и међупросторе издане на основу важећих рударских закона у Краљевини износиће у будуће за сваки хектар годишње 2.50 дин.

3) рударска пристојба за површинске мере износи за сваки хектар годишње дин. 1.50.—

4) тарифски бројеви 289, 295 и 298 за кона о таксама мењају се и гласе:

1) Тар.Бр. 289. — За право простог истраживања руда и копова, као и за свако понављање истога права, за сваку општину 300.— динара.

2) Тар.Бр. 295. — За поновно задобијање права простог истраживања по § 36 рударског закона за сваку општину 500.— дин.

3) Тар.Бр. 298. — За пренос права добивене повластице:

а) потпун 10.000.— Динара

б) делимичан 5.000.— Динара

За лигните остаје стара такса.

5) На подручјима првостепених рударских власти у Загребу, Љубљани, Сарајеву и Сплиту наплаћују се следеће таксе:

1) за ровну дозволу као и за свако продужење равне дозволе, за сваки срез Дин. 40.—

2) за дозволу сваког заштитног поља, саморова (протоследа) Дин. 20.—

3) за поднесак за рудна поља, рудне мере и површинске мере, међупросторе и концесије Дин. 100.—

4) за уступање (пренос) заштитног поља саморова (протоследа):

а) потпуно Дин. 50.—

б) делимично Дин. 30.—

6) За дозволу да се може располагати са рудом добијеном од истражних радова наплаћиваће се у целој држави такса од Дин. 100.—

§ 65. — Ослобађају се сопственици угљених рудника од наплате најамнине, оштете у материјалу и свију других трошкова за коришћење сонде за дубинско бушење, својине Одељења за рударство Министарства шума и рудника, које су угљено-рударска предузећа користила у циљу истраживања рудокопа до закључно 1930, а за која је потраживања рударска дирекција Министарства шума и рудника преко државних правозаступника подигла тужбе.

Наплата се неће вршити и у случају да су по тим тужбама уследиле и судске пресуде надлежних државних судова, с тим, да не може бити повраћаја из државне касе за већ уплаћене суме.

*К. Министарство социјалне политике
и народног здравља*

§ 66. — Овлашћује се Министар социјалне политике и народног здравља:

1) да може одобрити хигијенским установама, да вишкове остварених прихода од предвиђених могу трошити на асанације села, а болнице, лечилишта и остале установе за своје потребе.

2) да вишкове прихода Врњачке бање може трошити за потребе њеног уређења.

3) да може као дневничарке постављати заштитне сестре Завода за одојчад, школских и дечијих диспанзера на терет вишкова прихода, које остваре хигијенске установе.

4) да може одређивати специјалан додатак пословођама радионица и мајсторима, запосленим у државним ортопедским заводима (радионицама) и установама за смештај слепих, глувонемих и инвалида: првима по 540.— динара, другима по 350.— динара месечно, поред редовних припадности, за стручни прековремени рад, на терет буџета поменутих државних установа.

5) да може по одобрењу Министарског савета одредити припадности државних чиновника исељеничке службе у иностранству. Исплата ових припадности преко кредита одобрених у државном буџету пада на терет исељеничког фонда.

До 31 марта 1933 године остају у важности и одобравају се ранији додаци особља исељеничке службе како у иностранству тако и у земљи на терет исељеничког фонда а у износу редуцираном за 10% како је било одобрено по решењу Министарског савета Бр. 41846 од 29 јула 1932.

6) да из санитетског фонда може утрошити суму до динара 500.000.— за довршење новог хируршко-гинеколошког павиљона државне болнице у Скопљу.

7) да у вези одредаба закона о грађењу и проширењу здравствених установа, може под истим условима из средстава фондова којима располаже позајмити и утрошити још до динара 4,000.000.— за довршење и уређење нове зграде Министарства социјалне политике и народног здравља.

8) да може личне издатке инвалидских судова и Вишег инвалидског суда за буџетску

1932/33 годину исплатити из прихода Народног инвалидског фонда до суме од 1,000.000.— динара.

9) да из преосталог неутрошеног кредита по закону о хитном извођењу јавних радова од 21 јануара 1929 стави на расположење Средишњем уреду за осигурање радника износ од динара 150.000.—, из које ће суме овај Уред издати једнократне помоћи осакаћеним радницима и породицама погинулих радника, који су радили на јавним радовима изведеним по поменутом Закону, а којима није могла бити додељена рента за случај несреће од стране Средишњег уреда за осигурање радника, јер су били изузети из обавеза по закону о осигурању радника. Министар социјалне политике и народног здравља прописује Правилник о издавању ових једнократних помоћи.

10) да може изузетно од прописа §§ 63 и 90 Инвалидског закона: установити више одељења код оних инвалидских судова, који су претрпани великим бројем нерешених инвалидских предмета, и недовољне буџетске кредите за личне и материјалне издатке инвалидских судова допуњавати из прихода народног инвалидског фонда.

§ 67. — Овлашћује се Министар социјалне политике и народног здравља:

1) да изда пречишћен текст пензионог закона за намештенике од 1906 са свима односним изменама и допунама, који важи на територији Дравске, Приморске и једног дела

Зетске бановине односно бивших покрајина Словеначке и Далмације, с тим да текст закона може стилистички и језично исправити.

2) да може нарочитом Уредбом регулисати питање издавања дозвола за стране раднике (намештенике) у Краљевини Југославији и њоме прописати специјалне таксе, које ће се убирати од послодаваца при издавању дозвола за упослење страних радника (намештеника). Такса ће се одређивати за упослење према важности струке страног радника (намештеника) за домаћу привреду, а уносиће се у „Фонд за непосредно помагање незапослених радника“.

3) да уредбом, а на терет средстава Исељеничког фонда уреди при Средишњој управи за посредовање рада службу за помагање и упославање југословенских избеглица и емиграната.

4) да Правилник, који је прописан према овлашћењу по тач. 5 § 51 финансијског закона за 1932/33 годину може по потреби мењати и допуњавати.

5) да може изменити правилник о бањама, минералним и топлим водама.

6) да у споразуму са Министром просвете, пољопривреде и трговине и индустрије прописује правилник о уређењу, васпитном пословању и издржавању Дома слепих Краља Александра I у Земуну.

7) да изузетно од прописа другог става § 209 закона о осигурању радника може за спровођење осигурања за случај изнемоглости, старости и смрти одредити каснији рок, као и да рок за спровођење ове врсте осигурања

може за поједине гране привреде посебно одредити с обзиром на економске прилике дотичне гране.

§ 68. — 1) Укида се субвенција из §-а 136 закона о осигурању радника.

2) Образовање Врховног суда радничког осигурања, предвиђено у §§ 172 и 173 закона о осигурању радника, одлаже се с тим, да надлежност предњег суда по поменутом закону пређе у надлежност Касационог суда у седишту Средишњег уреда за осигурање радника. Сви несвршени предмети имају се у року од месец дана доставити том касационом суду.

3) Приходе од казни, који се убиру по § 200 закона о осигурању радника, Средишњи уред за осигурање радника може употребити не само за ванредне потребе рентницима, према ставу другом поменутог §-а, него и за ванредне помоћи оболелим уредским члановима, који су исцрпili 26 недеља потпоре по § 45 закона о осигурању радника.

4) Укида се субвенција из §-а 37 закона о пензионом осигурању намештеника.

5) Одредбе закона о исељавању од 30 децембра 1921 важе и за исељавање у европске земље.

6) При обрачунавању и наплати болничких трошкова у јавним болницама у смислу §§ 7 и 8 Закона о болницама као сиромашна лица, која се ослобађају плаћања болничких трошкова, имају се сматрати следећа:

1) За лечење у болницама за душевне болести, порески обвезници са годишњом непосредном порезом до 400.— динара закључно.

2) У осталим јавним болницама и то:

а) порески обвезници са годишњом непосредном порезом, — изузимајући порез на кућу у којој станују, и од ње немају никакав приход — до 200.— дин. закључно.

б) удова са више од троје малолетне деце и старешине задруга са више од троје малолетних чељади са годишњом непосредном порезом до 400.— динара закључно.

Овом повластицом не могу се користити она лица која плаћају на име непосредног пореза до 200.— односно 400.— динара годишње, а имају другу какву имовину или приход, на који се лично задужују као на пр. хартије од вредности, новац дат новчаним заводима на приплод, командитно уложен новац у какву радњу или предузеће, акционарски капитал, концесију о ослобођењу плаћања пореза и слично.

Од плаћања болничких трошкова ослобађају се без обзира на порезе и сва лица, за која се утврди, да би плаћање болничког трошка угрозило привредну егзистенцију њихову или њихове породице.

7) Као болничка служба по § 20 Закона о болницама има се сматрати и клиничка служба.

8) Лица, која су ослобођена обавеза на осигурање по § 56 финансијског закона за 1932/33 годину, и њихове породице, за случај болести и несреће, имају право на бесплатно болничко лечење на терет државе. Постојећи потпорни фонд ових лица служиће им само за помоћ у случају изнемоглости, старости и смрти.

9) До доношења новог закона о апотекама, садашње дрогерије могу се држати по одредбама ранијих законских прописа.

10) Приходе добивене за лечење неинвалида, инвалидски санаторијуми и ортопедске болнице задржаће за покриће расхода учињених за исхрану и лечење ових неинвалида.

§ 69. — 1) Опрашта се дуг, који се води код Краљевске банске управе Дравске бановине VI бр. 1536/32 за издату бескаматну позајмицу Осредњој господарској задрузи „Економ” у Љубљани од стране Министарства социјалне политике Бр. 1560/22 на име извођења прехранбене акције у Словеначкој, у колико до сада није наплаћено, и то: остатак дуга динара 63.439.— и дужне камате на целу дугујућу суму дин. 225.746.25, укупно динара 289.185.25.

2) Ослобађа се задруга „Југословенски просветни филм у Београду” обавезе да поврати зајам од 250.000.— динара који јој је решењем Министра социјалне политике и народног здравља Ст.Бр. 38338 од 11 августа 1931 године додељен из средстава Исељеничког фонда на име помоћи за снимање и приказивање филмова о нашој земљи у иностранству.

3) Одобрава се решење Министарског савета К.Бр. 749 од 7 јула 1932, те се овлашћује Министар финансија, да може почев од 1 априла 1933 на име отплате износа од динара 6,000.000.— који је по споменутом решењу Министарског савета издан Државном одбору

за помоћ и обнову од поплаве пострадалих крајева у 1932, уносити у буџет Министарства социјалне политике и народног здравља годишње по динара 600.000.— а до потпуног намирења издане своте заједно са 5% интереса Исељеничком фонду.

§ 70. — 1) Одобрава се начелно решење којим је одређено експроприсање имања у сврху подизања новог насеља Сремске Раче. По престанку петроварадинске имовне општине може се накнада за експроприсана земљишта дати у шумском земљишту поменути имовне општине.

2) Власници новоподигнутих кућа и окућница у новом насељу Сремска Рача ослобађају се свих државних и самоуправних такса за уписивање у земљишне књиге свога права сопствености на додељене им куће и окућнице.

3) На подручју старог насеља Сремска Рача забрањује се стално настањивање или подизање нових зграда за становање све дотле, док се то подручје не обезбеди од поплаве.

4) Грађани насеља, поплавлених у 1932 којима је држава подигла куће о свом трошку с тим да они држави надокнаде учињени издатак за подизање куће путем одређених годишњих отплата, неће моћи своје куће задужити ни отсвојити, док не исплате држави учињене издатке. Та се забрана отуђења има забележити у земљишне књиге по тражењу надлежног среског начелства.

5) Ко поступи противно одредби тачке 3 овог §-а казниће се новчано од 10 до 500.— динара, а за случај неисплате новчане казне у остављеном року затвором од 1 до 10 дана. Казну ову изриче срески начелник.

§ 71. — Инвалидима, који су по инвалидском закону од 4 јула 1929 распоређени у I групу инвалида, а пензија им је одређена према припадностима по закону о чиновницима од 31 јула 1923, закону о државном саобраћајном особљу од 28 октобра 1923 и закону о устројству војске и морнарице од 9 августа 1923 припадају почев од 1 априла 1933 потпуне припадности положаја са кога су пензионисани, а које су припадности према поменутиим законима улазиле у основ за одређивање пензије.

Л. Министарство физичког васпитања народа

§ 72. — Помоћ Савезу Сокола Краљевине Југославије за соколска друштва и сеоске чете, за коју је одобрен кредит у буџету Министарства физичког васпитања народа, исплаћује се у месечним оброцима по наредбама Министра физичког васпитања народа.

Кад ступи на снагу овај закон, Управни одбор Савеза сокола Краљевине Југославије поднеће на одобрење Министру физичког васпитања народа предрачун расхода, који се имају вршити из ове помоћи.

Изузетно од закона о државном рачуноводству и закона о Главној контроли дефинитивну ликвидацију свих издатака из ове помоћи, врше свака три месеца, два Министра и два члана Главне контроле, које одреди Претседник Министарског савета.

Ближа упутства о извршењу ове одредбе прописаће Министар физичког васпитања народа.

§ 73. — У §-у 10 Закона о оснивању сокола Краљевине Југославије од 5 децембра 1929 додаје се нов став који гласи:

„Сеоским соколским четама признаје се карактер привредних организација, те се овлашћује Министар пољопривреде да уз сагласност Министарског савета може овима додељивати извесне помоћи из средстава државне пољопривредне закладе, у смислу Закона о унапређивању пољопривреде од 6 септембра 1929 године”.

III Раздео — Остале одредбе

§ 74. — 1) Кредит на пензионисања свих чиновника и осталих државних службеника грађанског реда свих струка одобрен у разделу Пензије и инвалидске потпоре буџета државних расхода за ову годину употребљава се по одобрењу Министра финансија.

2) На терет слободног кредита једног чиновника више групе може се постављати само један чиновник ниже групе с тим, да се не мо-

же прекорачити број ни укупна сума кредита по буџету одобрена.

3) У Централном пресбиро-у Претседништва Министарског савета могу се на терет одобрених кредита за чиновнике и службенике постављати дневничари с тим, да се број као и износ буџетских кредита овим постављењима не прекорачи.

4) На рачун кредита предвиђених буџетом на личне расходе за званичнике и служитеље могу се постављати дневничари с тим, да се број и врста предвиђених звања и износ одговарајућих буџетских кредита овим постављењима не може прекорачити.

5) Министри могу постављати и премештати службенике своје струке, у границама укупног броја и укупног кредита одобреног на личне расходе тих службеника по буџету, без обзира на њихово бројно стање и висину кредита одобрених истим буџетом у Министарству и појединим банским управама или финансијским дирекцијама и њиховим подручним установама или осталим установама.

6) Принадлежности исплаћене по одлукама о службеним односима, које су поништене пресудама Државног савета, наплатиће се од службеника, на кога се поништена одлука односи.

Чиновници, који су овакве одлуке спремали и поднели на одобрење надлежном Министру или за то овлашћеном органу, одговарају за накнаду штете пред Главном контролом, ако за доношење таквих одлука недостају основи и јасно предвиђени законски услови и ако наступи немогућност наплате од службеника, на кога се поништена одлука односи. Од-

лука Главне контроле постаје извршна кад је у случају жалбе одобри Касациони суд. Рок жалбе је 15 дана.

7) Исплата свих месечних принадлежности Министара без портфеља вршиће се из буџетских резервних кредита. Из овог ће се кредита вршити и сви лични и материјални расходи овога звања.

§ 75. — 1) Од дана ступања на снагу овог закона престаје обавеза осигурања по закону о осигурању радника свих оних лица на служби у Цивилној Кући Њ. В. Краља, која су по §-у 10 закона о устројству Цивилне Куће Њ. В. Краља од 28 новембра 1931 и правилника из истог §-а, разврстана као стални службеници.

За личне потпоре ових лица у случају болести и смрти постоји при Управи Двора Фонд послуге који замењује потпоре и остало из закона о осигурању радника.

2) Од 1 априла 1933 престаје обавеза осигурања по Закону о осигурању радника свих оних лица која се узимају на рад у служби државе као контрактуални чиновници било по Закону о чиновницима било по одредбама специјалних закона.

Уредба о потпорном фонду помоћног особља у служби државе има се сходно примењивати и на контрактуалне чиновнике помешане у претходном ставу.

3) У ставу 1 члана 4 Уредбе о потпорном фонду помоћног особља у служби државе додаје се нова, шеста тачка, која гласи:

„б) Дисциплинске новчане казне дневничара, контрактуалних чиновника и хонорарних службеника”.

§ 76. — 1) Лични пензионери државни и самоуправни не могу бити уполсени код државе и државних предузећа. Ово се не односи на пензионисане професоре универзитета који као признати научници раде на универзитету у својству хонорарних професора, пензионисане професоре универзитета који као технички стручњаци раде на ревизији комасационих операта, стенографе у Народном претставништву, чиновнике Централног пресбиоро-а, као и на пензионере ратне инвалиде.

2) Личним пензионерима државим и самоуправним уполсеним у служби бановина и општина или њихових предузећа у звањима која не повлаче право на пензију припадају док им ова служба траје умањене пензијске припадности, изузимајући породични додатак на скупоћу, и то:

а) за једну четвртину онима чији месечни бруто доходак од овог запослења износи од 600—1499.— динара;

б) за једну трећину онима чији месечни бруто доходак од овог запослења износи од 1500—2499.— динара;

в) за једну половину онима чији месечни бруто доходак од овог запослења износи од 2500—4999.— динара.

3) Одредбе става 2 овог §-а важе и за оне државне пензионере којима је пензија одређена према припадностима по законима

донетим пре 1 јула 1923 ако њихове бруто месечне пензијске припадности не рачунајући породични додатак на скупоћу, износе више од 3000.— динара. Ово важи и за пензионере, ратне инвалиде, уполсене како код државе тако и код самоуправе, чије месечне пензијске припадности не рачунајући породични додатак на скупоћу износе више од 3000.— динара.

4) Пензионерима из става 2 овог §-а као и пензионерима ратним инвалидима уполсеним код државе или самоуправе, чији месечни бруто доходак износи више од 5000.— динара, не припадају пензијске припадности.

5) Одредбама овог параграфа не дира се у прописе Уредбе о додацима на скупоћу државних пензионера.

6) Претседници и начелници општина, ако и уживају какву награду за рад у Општини, изузимају се од наређења овога параграфа, те, ако су државни пензионери, примају своју пензију у потпуности.

§ 77. — Устаницима Херцеговачким и Бокешким и њиховим породицама, којима је бив. Црногорска Влада одредила доживотне помоћи, исплаћиваће се и надаље државна помоћ са додацима на скупоћу под условима који важе за државне пензионере.

§ 78. — 1) Члановима комисије за полагање државних стручних испита и виших државних стручних испита где ови постоје, не

припада награда ни од државе ни од кандидата. Сви прописи појединих закона, уредаба и правилника, који су са овим у супротности стављају се ван снаге.

2) За прековремене часове рада, у колико се по потреби службе морају завести, неће се исплаћивати никаква награда, изузев награда за прековремени рад особља које ради на изради државног буџета и завршних рачуна. Ово не важи за случајеве, где су право и висина награде регулисани законом.

3) Шефовима и рачуноиспитачима месних контрола не може се без одобрења опште седнице Главне контроле исплаћивати никаква награда за рад код надлештава код којих су постављени.

§ 79. — 1) Официрима, члановима задруга за подизање станова, може се за потраживање тих задруга допустити забрана до 50% активних и пензијских припадности, осим породичних додатака на скупоћу, по њиховом пристанку под условом, да се забрана може ставити тек кад им буду предате куће и издате тапије, односно извршени уписи њихова права својине у земљишним књигама. Таква забрана може се допустити само за амортизациона потраживања која не трају дуже од 20 година.

2) У смислу §§ 1 и 24 Закона о задругама државних службеника од 3 новембра 1931 неће се вратити суме које су у времену од 1 јула 1928 до 1 децембра 1931 наплаћене по чл. 70 тач. 4 уредбе о набављачким задругама државних службеника и Савезу набављачких за-

друга државних службеника од 5 децембра 1920 са изменама и допунама од 12 маја 1928. Од овога се изузимају суме, повраћај којих је до ступања на снагу овог закона досуђен пресудом Државног савета.

3) Помоћи које се исплаћују из државне касе на основи закона о помоћи од 16 фебруара 1929 проглашеног у „Службеним новинама” бр. 42 (под 93) од 20 фебруара 1929 не могу се узети у извршење (под оврху) ни за какво потраживање. Ова се одредба односи и на она извршења, која су дозвољена до дана ступања на снагу овога Закона, али тражилац извршења (оврководитељ) није дужан да врати оне износе, које је већ примио пре ступања на снагу овога Закона на основу дозвољеног извршења.

Ова одредба важи за све време за које се предње помоћи исплаћују из државне касе.

Помоћи из напред поменутих закона у случају смрти мајке износе за свако дете по 1600.— динара месечно.

§ 80. — 1) Престају важити све законске одредбе, по којима је било допуштено одбраване у погледу вредности лицитација и погодаба за набавке, израде, продаје и др. изузетно од начина предвиђеног у чл. 95. г. Закона о државном рачуноводству.

2) Ставља се ван снаге царска уредба од 9 августа, 1915 Лист Држ. Зак. бр. 234.

3) У § 24 Закона о продужењу важности одредаба досадашњих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама од 31 јула

1929 после речи: „пензије и инвалидске потпоре” додати: „као и у разделу — „државних дугова”.

У § 33 истог Закона у седмом реду место речи: „до 1928/29 године закључно” ставити: „до 1931/32 године закључно.”

У § 40 истог Закона, у трећем реду, место речи: „до 31 марта 1929 године” ставити: „до 31 марта 1932 године”.

У дванаестом реду бришу се речи: „за 1928/29 год.”

После става 3 § 64 истог закона додају се нови ставови који гласе:

До доношења закона о самоуправним финансијама одобрење Министра финансија замењује законско овлашћење за завођење нових или повећање старих општинских намета и дажбина, по постојећим законима.

Признају се и одобравају одлуке, које је Министар финансија на основи става III овог §-а до сада донео.

4) Лекарима, који се на дан ступања овога закона на снагу затекну у државној или самоуправној служби време које су провели на војној дужности као лекари, студенти, у заробљеништву, интернацији, као волонтери санитарских установа у земљи или на страни у ратовима од 1912 до 1920 закључно, признаје се у време ефективне државне службе по § 113 и § 116 закона о чиновницима — за напредовање и пензију — с тим, да се на основу овако признатог времена, изузетно од §§-а 12. и 13 Закона о чиновницима, распореде и унапреде у одговарајуће групе, рачунајући групну службу у смислу § 49 закона о чиновницима, одбијајући кадровски рок од 14 месеци.

5) Прописи § 124 Закона о чиновницима и § 131 Закона о државном саобраћајном особљу имају се разумети тако, да се у време одређено овим прописима, рачуна само време, проведено у активној државној служби, и и то по свом ефективном трајању и да у овим случајевима нема места примени одредаба §-а 123 Закона о чиновницима и §-а 130 Закона о државном саобраћајном особљу а по којима се започето пола године рачуна као цела.

6) У § 132 Закона о чиновницима и § 138 Закона о државном саобраћајном особљу додаје се нова пета тачка која гласи:

„5) Ступањем у самоуправну службу у звања која повлаче право на пензију, док служба траје. У случају, да овакав службеник добије пензију и од самоуправе не може уживати обе пензије, већ има право избора.”

7) У ставу 2 §-а 144 Закона о чиновницима од 31 марта 1931, рок од 20 дана замењује се роком од 40 дана.

8) У тачки 5 става 1 § 153 Закона о чиновницима и тачки 5 став 1 § 159 Закона о државном саобраћајном особљу на крају место тачке ставља се запета и додају се речи: „а ако постану неспособни за привређивање што се има утврдити комисијски аналогно пропису §-а 83 издаваће им се породична пензија док ова неспособност траје на под условом, да је неспособност наступила до навршене 23 године живота и да немају сопствених средстава за издржавање”.

Став 2 § 153 Закона о чиновницима и став 2 § 159 Закона о државном саобраћајном особљу укида се.

9) Одредбе § 2 Закона о укидању, измени и допуни законских прописа који се односе на Врховну државну управу од 3 децембра 1931 г. не односе се на узимање у службу контрактуалних чиновника. Према томе остају на снази прописи става 2 § 163 Закона о чиновницима и става 2 § 169 закона о државном саобраћајном особљу, с тим да се на крају ових прописа додају речи: „у споразуму са Министром финансија”.

10) У члану 21 ставу 3 закона о Државном савету и Управним судовима брише се последња реченица, а место ње додаје се нов став 4 који гласи:

„Ако је повређен закон у корист појединаца Указом, Министарским решењем, решењем Бана, решењем Команданта жандармерије, или одлуком које друге власти о службеним односима државних службеника, контрактуалних чиновника и дневничара грађанског и војног реда као и државних саобраћајних установа, онда се у име државе јавља као тужилац код Државног савета Главна контрола”.

11) Члан 11 решења Министарског савета ДРБр. 42300 од 17 априла 1924 има се разумети тако, да породични додатак на скупоћу припада изузетно од чл. 9 тач. 2 истог решења само мужу активном државном службенику, чија је жена такође активни државни службеник и то кад су оба супружника са службом у истом месту и кад им је услед тога један од личних додатака на скупоћу смањен на половину. Према томе за време од 1 маја 1924 до 1 јула 1931 муж активни државни службеник нема право по чл. 11 решења Министарског

савета ДРБр. 42300/24 на породични додатак на скупоћу за жену, која је запослена у служби државе као дневничар, контрактуални чиновник или хонорарни службеник, пошто тада не постоје два лична додатка на скупоћу од којих би се један имао смањити на половину, већ мужу припада потпун лични додатак на скупоћу а жени потпуна месечна награда.

12) По решењу Министарског савета ДРБр. 112220 од 6 септембра 1923 могу се узети у поступак само оне молбе, које су поднете до 31 децембра 1931 и то са свима уредним документима на основу којих се може донети решење о исплати. Молбе поднете без уредних докумената сматраће се као да нису ни поднете. Уредност докумената у крајњој инстанцији цени Министар финансија.

13) Одобрава се банска наредба од 16 октобра 1920 бр. 17329, по којој се уредба о додацима на скупоћу државних службеника, пензионера, пензионерки и њихове сирочади од 29 септембра 1920 ДРБр. 130000, „Службене новине” од 7 октобра 1920 Бр. 15, није односила на вањско лугарско особље.

14) Породицама умрлих чланова Фонда војних музиканата, којима се исплаћује помоћ по тач. 4 § 14 финансијског закона за 1931/32 годину припада почев од 1 априла 1931 лични додатак на скупоћу по чл. 2 таб. III уредбе о додацима на скупоћу државних пензионера Бр. 11330/I од 14 марта 1932 са доцнијим изменама и допунама.

Све остале одредбе ове уредбе имају се сходно примењивати и на породице о којима је реч у претходном ставу.

15) Решења Мин. финансија Бр. 147840/II од 10 децембра 1932 и Бр. 4438/II, од 16 јануара 1933 о допунама Правилника о регулисању промета девизама и валутама од 7 октобра 1931 године имају обавезну снагу од дана обнародовања у „Службеним новинама”.

§ 81. — Сенаторима и народним посланицима, бившим државним чиновницима, ако поново ступе у државну службу, рачуна се за напредовање и пензију све време које су, почињући од 28 новембра 1920 године, провели као сенатори и народни посланици.

При повратку у државну службу за њих не важе одредбе § 62, § 49 и треће алинеје §-а 117 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 године.

У случају пензионисања на њих се не односи став први § 268 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 године.

Ово важи и за оне сенаторе и народне посланике изабране 8 новембра 1931, и 2 јануара 1932, који су ступили у државну службу пре ступања на снагу овог закона као и за оне који би се у државну службу вратили по престанку мандата било непосредно било доцније.

§ 82. — 1) Неће се наплаћивати закупнине за оне државне зграде које су употребљене за надлештва банских управа. Исто тако неће се плаћати закупнине за оне бановинске зграде које су употребљене за државна надлештва и установе.

2) У местима где су грађанске и народне школе смештене у државне, а не у општинске зграде, школске општине биће дужне да оправке и одржавање тих зграда врше из својих средстава, ако држави не плаћају никакву закупнину.

§ 83. — 1) Једини доказ о исплати, по задужењима за разне таксе код Општине града Београда, служе уредне и писмене потврде, овлашћених општинских установа и органа, било да су дате на књижицама, било на чековним уплатницама, признаницама или новчаним књигама, или по чековним уплатницама снабдевеним потписима органа пошта, Поштанске штедионице или њених филијала, као и Штедионице и Заложног завода Општине града Београда и њених филијала. При издавању потврде дотични органи дужни су поред потписа ставити и жиг надлештва код кога је уплата извршена.

На горе поменути начин издата уредна потврда о пријему положене суме служи као доказ о исплати оне таксе или дажбине и за оно време на које гласи потврда, те према овоме потврда о плаћеној такси или дажбини за позније време: месеце и годину не може служити полагачу и дужнику као доказ да су тиме подмирени и исплаћени рачуни истих такса, дажбина итд. за раније време: месеце и године.

2) Рекламације по задужењима за све врсте такса и дажбина које убира Општина града Београда у колико рокови нису одређени осо-

беним законима, могу се вршити најкасније за месец дана рачунајући од доставе рачуна или извештаја о задужењу, које је дужнику достављено убележавањем у књижицу, слањем рачуна или опомена непосредно или преко поште. У року од месец дана по достави задужења заинтересовано лице може тражити исправку задужења, коју је Општина дужна извршити ако је утврђено да је погрешно, у противном дужнику — жалиоцу се на захтев мора издати формално решење о одбијању извршења исправке по задужењу. То решење дужнику служи као доказ и докуменат који се подноси уз жалбу вишој надлежној власти у законом одређеном року.

Рекламације и жалбе не задржавају наплату.

3) Суд Општине града Београда може изузетно од чл. 97 тач. 11 под „в” Закона о општинама овластити директора Привредно-финансијског одељења Општине града Београда да може наређивати исплате за све личне издатке по платним списковима и појединачним признаницама, као и за материјалне расходе до 10.000.— динара, који се испостављају на основи решења суда или одбора Општине града Београда.

§ 84. — 1) Одобравају се:

а) уговор о зајму закључен са Државном хипотекарном банком за подизање палате Јуслоренске академије знаности и уметности у Загребу сходно решењу Министарског савета П.Бр. 39286 од 8 октобра 1932 године;

б) исплате извршене на име месечне награде позоришном дневничарском особљу Народног гледалишта у Љубљани из кредита парт. 1 поз. 4 буџета Народног гледалишта у Љубљани за 1931/32 годину а по решењу Мин. савета П.Бр. 2789 од 28 фебруара 1932 године;

в) исплате обавеза из ранијих година Народног позоришта за западне крајеве у Сарајеву и Сплиту одобрене решењем Министра финансија Бр. 11130/II од 26 јануара 1933 на основу § 8 тач. 2 Финансијског закона за 1932/33 годину;

г) исплате обавеза из ранијих година Народног позоришта у Осјеку одобрене решењем Министра финансија Бр. 2349/II од 26 јануара 1933 на основу § 8 тачка 2 Финансијског закона за 1932/33 годину.

2) Примају се на знање и одобравају: решења Министарског савета Бр. 5955 од 3 јула 1928; Стр.Пов.Бр. 3/VII од 3 јануара 1933 и Стр.Пов.Бр. 44/II од 13 фебруара 1933 године и решење Министра финансија Бр. 3009/VI од 30 јануара 1933 године о продужењу издавања обвезница лутријске 2 $\frac{1}{2}$ % државне ренте за ратну штету; Указ Министарства правде Бр. 112527 од 3 новембра 1932, о постављењу Управника Казненог завода у Пожаревцу; Укази донети по предлогу Министра финансија Бр. 9616 од 30-XII-1928 године и Бр. 16386 од 27 марта 1930 године у колико се односе на Финансијског директора у Новом Саду; одлука Одбора за молбе и жалбе Народне скупштине Бр. 2171 од 15 априла 1932, с тим, да се у свему по њој поступи; одлука Одбора за молбе и жалбе Народне скупштине Бр. 3867 од 18

октобра 1932; одлука одбора за молбе и жалбе Народне скупштине Бр. 2495, од 26 априла 1932; одлука одбора за молбе и жалбе Народне скупштине Бр. 2496, од 26 априла 1932 и одлука одбора за молбе и жалбе Народне скупштине Бр. 4727, од 4 јануара 1933; решење Министра просвете ОНБр. 57540/30 од 4 марта 1931; одлука Министра финансија Бр. 9111/1, од 22 јануара 1930 у вези указа Бр. 20571/1, од 15 априла 1930; решење Министра финансија Бр. 10563/1, од 28 фебруара 1930 и решење Министра финансија Д.Р.Бр. 32500, од 28 фебруара 1929 у вези са Бр. 29939/1, од 28 фебруара 1930.

3) Издаци који се чине по решењима Д.Р.Бр. 6027 од 21 јануара 1928 и Пов. Бр. 64 од 5 фебруара 1930 расходоваће се по овој законској одредби.

§ 85 — Све одредбе досадашњих финансијских закона и закона о буџетским дванаестинама, којима су постојећи закони били измењени, укинута или допуњавани као и све уредбе, правилници и други прописи и решења који су већ донети на основу овлашћења предвиђених у поменутиим законима, важиће и даље

§ 86. — Овај Закон ступа на снагу кад га Краљ потпише и кад се обнародује у „Службеним новинама”, у колико у појединим §§-ма није друкчије наређено. Кредити одобрени овим законом важиће, изузетно од одредбе чл. 2 Закона о државном рачуноводству, од 1 априла 1933 до 1 априла 1934.

Препоручујемо Нашем Министру правде, да овај закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његовом старају, властима заповедамо да по њему поступају а свима и свакоме да му се покоравају.

Службене новине Бр. 74. — XXIII од 1 априла, 1933 год.

ПРЕ

Буџета општих државних расхода

Који се обављаје сходно § 2 Финансијског

Раздео	РАСХОДИ	Одобрени кредити за 1933/34 годину	
		Динара	п.
	I ОПШТИ ДРЖАВНИ РАСХОДИ		
	Државна администрација (управа)		
	A. РАСХОДИ:		
I	Врховна државна управа	151,553.223	—
II	Пензије и инвалидске потпоре	915,738.432	—
III	Државни дугови	1.182,228.820	—
IV	Министарство правде	358,514.186	—
V	" просвете	786,108.754	—
VI	" иностраних послова	120,973.717	—
VII	" унутрашњих послова	550,914.383	—
VIII	" финансија	303,207.958	—
IX	" војске и морнарице	2.000,300.000	—
X	" грађевина	164,570.900	—
XI	" саобраћаја	152,530.804	—
XII	" пољопривреде	65,586.584	—
XIII	" трговине и индустрије	45,429.487	—
XV	" за соц. полит. и нар. здравља	152,269.662	—
XVI	" физичког васпитања народа	14,970.000	—
XVII	Буџетски резервни кредити	25,000.000	—
	Укупно расходи (администрација)	6.989,896.910	

РАСХОДИ: шест милијарди девет стотина осамдесет девет милиона осам стотина деведесет шест хиљада девет стотина десет динара.

ГЛЕД

и прихода за 1933/34 годину

закона за 1933/34 годину

Раздео	ПРИХОДИ	Усвојена промена за 1933/34 годину	
		Динара	п.
	I) ОПШТИ ДРЖАВНИ ПРИХОДИ		
	Државна администрација (управа)		
	B. ПРИХОДИ		
I	Непосредни порези	1.808,000.000	—
II	Посредни порези	2.880,000.000	—
III	Монополи (вишак прихода)	1.606,730.500	—
IV	Државна привреда (вишкови прихода)	535,251.967	—
V	Разни приходи	159,914.443	—
	Укупно приходи	6.989,896.910	

ПРИХОДИ: шест милијарди девет стотина осамдесет девет милиона осам стотина деведесет шест хиљада девет стотина десет динара.

ПРЕ

Буџета расхода и прихода државних привред

Који се обављује сходно § 2 Финансијског

Раздео	РАСХОДИ	Одобрени кредити за 1933/34 годину	
		Динара	п.
	II) ДРЖАВНА ПРИВРЕДА ПРЕДУЗЕЋА И УСТАНОВЕ		
	А. РАСХОДИ:		
V	По струци Мин. просвете	23,683.082	—
VIII	" " " финансија	539,267.212	—
XI	" " " саобраћаја	2,458,386.644	—
XII	" " " пољопривреде	55,343.195	—
XIII	" " " трг. и индустрије	16,254.652	—
XIV	" " " шума и рудника	301,711.489	—
XV	" " " соц. полит. и нар. здравља	53,783.395	—
	Укупно расходи	3.448,429.669	—

РАСХОДИ: три милиарде четири стотине четрдесет осам милиона четири стотине двадесет девет хиљада шест стотина шездесет девет динара.

ГЛЕД

них предузећа и установа за 1933/34 годину

закона за 1933/34 годину

Раздео	ПРИХОДИ	Усвојена цена за 1933/34 годину		Вишак прихода над расходима показан у општим приходима под 1) под Б.	
		Динара	п.	Динара	п.
	II) ДРЖАВНА ПРИВРЕДНА ПРЕДУЗЕЋА И УСТАНОВЕ				
	Б. ПРИХОДИ:				
	Државна привреда:				
V	По струци Мин. просвете	35,580.000	—	11,896.918	—
	" " " финансија	556,015.651	—	16,748.439	—
	" " " саобраћаја	2,843,151.047	—	384,764.403	—
	" " " пољопривреде	55,343.195	—	—	—
	" " " трг. и индустрије	54,000.000	—	37,745.348	—
	" " " шума и рудника	385,808.348	—	84,096.859	—
	" " " соц. полит. и нар. здравља	53,783.395	—	—	—
	Укупно прихода	3.983,681.636	—	535,251.967	—
	По одбитку вишкова показаних у опш. приходима	535,251.967	—	—	—
	Укупно	3.448,429.669	—	—	—

ПРИХОДИ: три милиарде четири стотине четрдесет осам милиона четири стотине двадесет девет хиљада шест стотина шездесет девет динара.

УПУТСТВА

Бр. 43700-II- од 5 априла, 1933 год.

за извршење буџета расхода и прихода за
1933—34 годину.

Првог априла ове године ступио је на снагу буџет државних расхода и прихода за 1933/34 годину. Да би сви наредбодавци и рачунопологачи у току извршења тога буџета поступали једнообразно у погледу рачуноводственог поступка, прописују се на основу чл. 56 и 59 Закона о државном рачуноводству следећа Упутства за извршење буџета расхода и прихода за 1933/34 годину:

Први одељак

I Ойште најомене

Целокупно пословање у свима ресорима има се кретати искључиво у границама буџетом одобрених кредита. У сваком случају за прекорачење кредита и стварање обавезе за државну касу противно постојећим законским прописима, наредбодавци и рачунопологачи одговараће у смислу чл. 58 Закона о др-

жавном рачуноводству и § 23 Закона о продужењу важности одредаба досадашњих Финансијских закона и Закона о буџетским дванаестинама.

II Отварање кредита

1) Буџет за 1933/34 годину у погледу свога техничког састава не разликује се од прошлогодишњег, јер су у њему расходи опште администрације потпуно одвојени од расхода државних привредних предузећа, која су у буџету показана у нарочитим анексима.

Редовни поступак у извршењу буџета расхода, тј. претходно отварање кредита преко Одељења државног рачуноводства, прописан Правилником о раду Отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодаваца, важи за све буџетске кредите (партије и позиције), који су обухваћени у буџету опште администрације, а не важи за буџетске кредите, који су одобрени аутономним установама и предвиђени у анексима. Ове ће установе извршивати своје буџете самостално, без претходног отварања кредита преко Одељења државног рачуноводства у свему по прописима Правилника о раду специјалних рачуноводстава и благајница и споредних рачуноводстава и благајница.

Претходно отварање кредита преко Одељења државног рачуноводства по овом буџету важи и за Министарство саобраћаја, које ће у својим распоредима кредита убележавати потребне кредите за саобраћајне управне у-

станове, на основу њихових требовања с тим, да ће отварање кредита захтевати на каси Генералне дирекције државних жељезница, из чијих ће се прихода подмиривати њихове потребе.

Вишкове прихода по струци поштанској Министарство саобраћаја предаваће Главној државној благајници.

Отварање и затварање кредита има се вршити по прописима Правилника о раду отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодаваца. Међутим, изузетно од прописа чл. 9, 10 и 11 поменутог Правилника, отсеци рачуноводства при Министарствима, за редовне потребе свога ресора, састављаће распореде кредита за личне расходе за шест месеци, а за материјалне по тромесечјима. Ако се пак укаже потреба за отварањем више од једне четвртине од одобрене суме у буџету код материјалних и ванредних расхода онда такве кредите требовати по редовном поступку особеним требовањима са образложењем зашто се требају више од једне четвртине.

За оне установе, за које су у буџету предвиђени мањи расходи од прихода, па је у висини разлике у буџету опште администрације дотичног Министарства унета особена дотација, надлежна министарства неће тражити отварање кредита за исплату ових дотација, ако би се показало, да су приходи дотичне установе довољни за покриће расхода, у коме циљу је потребно да надлежни Министри воде контролу над кретањем прихода и расхода односне установе. Где није овај случај те су

приходи мањи од расхода надлежни наредбодавци тражећи отварање кредита за друго полугође од Министарства финансија дужни су да поднесу уз захтев за отварање кредита детаљни преглед кретања прихода и расхода дотичних усанова за протеклих првих шест месеци.

Министри наредбодавци, при упућивању захтева за отварање кредита, означаваће кредите по главама, партијама и позицијама (чл. 4 Закона о државном рачуноводству).

2) Кредите, који су у буџету за 1933/34 годину предвиђени за банске управе, стављаће бановима на расположење ресорни Министри по својим струкама, па ће банови по тим кредитима бити наредбодавци I степена у смислу § 30 Закона о банској управи и њима или непосредно располагати или их отворати наредбодавцима II степена, ако би их они одредили.

Поједина одељења банских управа слаће своја требовања кредита надлежним одељењима Министарства, а ова ће састављати требовање за цело своје подручје и доставити га у предвиђеном року Отсеку рачуноводства, које ће требовати кредите за цео ресор.

По извршеном отварању кредита од Одељења државног рачуноводства, Отсек рачуноводства извештаваће о отвореним кредитима надлежна одељења банске управе ради знања а једновремено и финансиско одељење дотичне банске управе.

Пошто ће кредити за банску управу бити отворени у глобалним износима, финансијско одељење ће, у случају расподеле кредита

наредбодавцима II степена, доставити Финансијској дирекцији извршени распоред по наредбодавцима и једновремено извести сваког другостепеног наредбодавца о суми отвореног кредита.

3) У разделу „пензије и инвалидске потпоре” буџета државних расхода за ову годину предвиђен је у парт. 55 кредит на пензионисање свих чиновника и осталих државних службеника грађанског реда свих струка, сем Министарства војске и морнарице, за које је одобрен особени кредит на пензионисање официра, чиновника и осталих службеника у парт. 435.

Поједина Министарства упућиваће захтеве за отварање овог кредита тек пошто претходно, у смислу § 74 Финансијског закона за 1933/34 годину издејствују одобрење Министра финансија о ангажовању расхода за пензионисање у појединим случајевима.

Кредити на пензије државних службеника и додатци на скупоћу одобрени у парт. 46 и 54 као и кредити по партијама 47, 48, 49, 50, 51 и 53 општих државних расхода отвараће се као и до сада по захтевима Општег-одељења-персонални и пензиони отсек Министарства финансија.

Скреће се нарочита пажња, да се при послу око отварања кредита води строго рачуна о роковима, који су прописани Правилником, да би кредити могли бити отворени благовремено наредбодавцима. С тога се посао на отварању и распоређивању кредита има сматрати у свима Министарствима и установама као врло важан и хитан, јер од њега у главном

зависи правилно функционисање државних установа. Требовања кредита морају се сравњивати. Потврду о извршеном сравњењу морају потписати лица која су сравњење извршила.

Исто тако при састављању распореда кредита мора се водити најстрожије рачуна да се унесе само фактично најпотребније суме по појединим буџетским партијама и позицијама, а за време за које се тражи отварање кредита, како би се избегло затварање кредита на каси једне и накнадно отварање на каси друге Финансиске установе.

Решења о отварању кредита по свима струкама доносиће Шеф отсека Главне државне благајнице.

Скреће се пажња Министарствима да у позоре своја Одељења и одређене им установе, да се за отварање кредита, исплате, снабдевање новцем финансијских дирекција и за разна објашњења не обраћају непосредно Министарству финансија — Одељењу државног рачуноводства већ само преко надлежног Отсека рачуноводства дотичног Министарства. Сваки предмет који буде ненадлежним путем достављен Одељењу државног рачуноводства неће се узимати у поступак.

Исто тако Финансијске дирекције, ако костатују у трипликату требовања кредита извесне грешке не треба да се за исправку истих обраћају непосредно Одељењу државног рачуноводства већ се за објашњење о томе имају обраћати надлежним Отсецима рачуноводства при Министарствима, како је прописано чл. 18 Правилника о раду отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодавца.

Када се укаже потреба за затварањем кредита ради одобрења вирмана не треба сла-ти једновремено захтеве за затварање кре-дита, решење о вирману и захтеве за отвара-ње кредита, већ то чинити у размацама од по неколико дана. Најпре треба послати захтев за затварање кредита. После неколико дана решење о вирману. Напослетку неколико дана доцније захтев за отварање кредита. Уз ре-шење о одобреном вирману доставити и са-гласну одлуку Главне контроле у овереном препису.

4) Од редовног поступка за отварање кредита изузимају се ниже изложени кредити садањег буџета, који с обзиром на потребе, чијем подмирењу служе, могу али не морају бити у целости утрошени.

Отварање тих кредита има се тражити особеним захтевом, потписаним од стране ре-сорног Министра, који треба да садржи де-таљно образложење потреба, за чије подми-рење дотични кредити служе.

Ти су кредити по следећим буџетским пар-тијама:

Врховна државна управа
Парт. 53 и 55.

Министарство правде
Партија 71, 173, 175, 186, 189 и 190.

Министарство просвете
Партија 194, 202, 203, 204, 206, 207, 208, 209, 213, 214, 215, 217, 259, 262, 264, 272, 274, 292, 293, 294, 295 и 296.

Министарство унутрашњих послова
Партија 336, 337 и 338.

Министарство финансија

Партија 377 поз. 1, 377 поз. 2, 377 поз. 3, 377 поз. 4, 377 поз. 5, 377 поз. 6, 377 поз. 7, 377 поз. 8 и 378.

Министарство војске и морнарице

Партија 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 424, 425, 426, 427, 428, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461 и 462.

Министарство грађевина

Партија 488, 489, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 511, 516, 522, 527, 533, 543, 553, 563, 574, 584, 589, 595 и 600.

Министарство пољопривреде

Партија 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, и 673.

Министарство трговине и индустрије

Партија 782, 783 и 785.

Министарство социјалне политике

и народног здравља

Партија 827, 828, 835, 836, 837, 838 и 839.

Министарство физичког васпитања народа

Партија 911, 912 и 913.

Решења о отварању ових кредита, изу-зетих од редовног поступка, у смислу чл. 53 тач. 1 Правилника о пословном реду Мини-старства финансија, доносиће Министар фи-нансија или по његовом овлашћењу Начелник одељења државног рачуноводства.

5) У § 74 тач. 5 дата је могућност ре-сорним министрима, да могу постављати и пре-мештати службенике своје струке у граница-ма укупног броја и укупног кредита одобреог

на личне расходе тих службеника по буџету, без обзира на њихово бројно стање и висину кредита одобрених истим буџетом у Министарству и појединим банским управама или Финансијским дирекцијама и њиховим подручним установама или осталим установама.

Да би се ово законско овлашћење могло користити потребно је пре него што се донесе одлука о постављању односно премештају службеника, да се изврши вирманисање, у смислу § 24 Закона о продужењу важности одредаба досадашњих Финансијских закона и Закона о буџетским дванаестинама, из кредита по односним партијама и позицијама на личне расходе оне банске управе или установе код које има довољно слободног кредита за исплату припадности постављеног односно премештеног службеника у корист кредита предвиђеног на исте расходе код оне банске управе или установе код које се дотични службеник намерава одредити на рад. На терет тога повећаног кредита имају се исплаћивати припадности дотичног службеника, пошто се претходно изврши отварање кредита саобразно редовном поступку.

б) Сходно § 26 Закона о продужењу важности одредаба досадашњих Финансијских закона и Закона о буџетским дванаестинама, чија је важност продужена §-ом 85 Финансијског закона за 1933/34 год., Одељење државног рачуноводства књижиће све кредите и водиче евиденцију само по буџетским партијама изузетно од чл. 4 Закона о државном рачуноводству, а извршене расходе из отворених кредита по буџету за 1933/34 год. Одељење

државног рачуноводства књижиће по главама, партијама и позицијама (чл. 4 и 133 Закона о државном рачуноводству).

III Ликвидација неизмирених обавеза

За ликвидацију неизмирених државних обавеза из ранијих година створена је могућност у § 8 тач. 1 и 2 Финансијског закона за 1933/34 годину.

Да би се у току ове буџетске године могла вршити исплата оних обавеза из ранијих година, које нису до сада пријављене Министарству финансија, те услед тога нису обухваћене мојим постојећим решењима, издатим у току ове и ранијих буџетских година, имају се доставити Одељењу државног рачуноводства 30 септембра 1933 године спискови свих неизмирених обавеза из ранијих година, створених до 31 марта 1932 године закључно.

За пријаву ових обавеза биће надлежна једино Министарства — Отсеци рачуноводства — затим све аутономне установе, код којих постоји специјално рачуноводство и благајница и најзад, по струци финансијској — Одељења Министарства финансија и државна правобраниоштва.

Поступак за пријаву ових обавеза биће следећи:

С обзиром на начин постанка обавеза Министарства и установе надлежне за пријаву обавеза имају саставити две врсте спискова. У једном списку уписаће се обавезе, за чију је исплату издатак био ангажован саобразно

чл. 60 Закона о државном рачуноводству тј. за чију је исплату било у своје време довољно одобреног и отвореног кредита по буџету за дотични период, када је обавеза створена, па исплата није из ма којих разлога била извршена до краја рачунске године. У другом списку уписаће се обавезе створене противно поменутом законском пропису, тј. за чију исплату није било никако или није било довољно одобреног и отвореног кредита. И у једном и у другом списку треба уписати заједно и личне и материјалне обавезе са укупним износом при закључку списка.

У списковима морају бити обавезе уписане по хронолошком реду постанка да би се затим, пошто се добије моје одобрење за исплату, по истом реду издавале наредбе за исплату и исплата вршила од стране надлежних исплатних благајница. Напомиње се да се издавање наредба и исплате имају вршити најстрожије по хронолошком реду постанка обавеза, изузев за обавезе по извршним судским пресудама које се имају одмах исплаћивати чим буде издејствована моја одлука о одобрењу исплате.

Спискови ће садржати следеће рубрике:

- 1) Редни број;
- 2) прави поверилац, коме се исплата има извршити (име, занимање и место сталног становања);
- 3) каса на којој се исплата има извршити;
- 4) врста обавезе;
- 5) буџетски период, у коме је обавеза створена;
- 6) буџетска партија и позиција, на терет које је обавеза створена;

7) износ обавезе и

8) напомена.

У рубрици под 8 т.ј. у напомени, за обавезе створене са условима, предвиђеним у чл. 60 Закона о државном рачуноводству, има бити назначено, зашто исплата није извршена у предвиђеним роковима дотичне рачунске године, а за обавезе створене противно поменутој законској одредби, има се објаснити због чега је односна обавеза створена без претходно одобреног и отвореног кредита.

Сваки списак има бити достављен у дупликату са засебним спроводним актом. Ово важи за обе врсте неизмирених обавеза, како оних са условима из чл. 60 Закона о државном рачуноводству тако и оних које не испуњују ове услове.

Скреће се нарочита пажња органима, којима се овај посао ставља у дужност, да подаци, који се имају доставити, морају претстављати несумњиво државне обавезе, тј. морају се имати ликвидни документи и надлежна одлука којима се утврђује постојање односне државне обавезе.

Да би се прикупили тачни и потпуни подаци о свима још неизмиреним државним обавезама из ранијих година, поједина Министарства — Отсеци рачуноводства и аутономне установе, код којих постоји специјално рачуноводство и благајница, наредиће свима својим потчињеним наредбодавцима II степена, да им што пре пошаљу све документе о таквим обавезама, па ће на основу прикупљених докумената и оних, који се код њих већ налазе, приступити састављању спискава. Аутономне

установе, код којих постоје споредна рачуноводства и благајнице биће дужне таква документа доставити својем Министарству — Отсеку рачуноводства.

Наредбодавци II степена као и аутономне установе са споредним рачуноводством и благајницом биће дужни, да на документима ставе потврду, да ли је у своје време било и колико отвореног кредита, из кога се дотична обавеза имала исплатити, и колико остаје још кредита по ангажовању односног издатка. Ако би се утврдило да је та констатација нетачна, наредбодавци ће бити одговорни за подношење нетачних извештаја.

У Отсецима рачуноводства, односно аутономним установама, у којима постоји специјално рачуноводство са благајницом сви ће се документи марљиво и савесно прегледати и утврдити њихова исправност затим средити према природи самих обавеза и начину њиховог постања и унети у спискове као што је напред прописано.

Нарочито се напомиње, да се посао око прикупљања и пријаве ових обавеза има сконцентрисати једино у Отсеку рачуноводства дотичног Министарства, као надлежном по предметима Финансијске природе, а никако ове спискове не могу достављати Министарству финансија поједина Одељења разних Министарстава или наредбодавци II степена у потчињеним надлештвима и установама.

Отсецима рачуноводства и аутономним установама, надлежним за достављање спискова ових обавеза служиће контролник кредита као мерило за констатацију уштеда по појединим буџетским партијама и позицијама.

За пријаву обавеза по струци финансијској биће надлежна Одељења Министарства финансија и Државна правобраниоштва.

С тога ће Финансијске дирекције све документе о таквим обавезама послати одмах надлежним Одељењима односно Државним правобраниоштвима. Документе о обавезама ангажованим саобразно чл. 60 Закона о државном рачуноводству, Дирекције ће доставити појединим Одељењима — Правобраниоштвима са списком, назначујући на сваком документу да има и колико неутрошеног кредита по осталим струкама, и у одређеном року доставити их Одељењу државног рачуноводства.

Када спискови ових обавеза буду прикупљени и сређени у Одељењу државног рачуноводства (Отсеку главне државне благајнице) донеће се одлука о исплати тих обавеза.

Скреће се пажња свима органима, надлежним за достављање спискова обавеза из ранијих година, да по овом упутству поступе у свему најсавесније и у остављеном року, јер се ниједна накнадна пријава неће узимати у поступак. Изузетно од овога примаће се пре и после одређеног рока само спискови обавеза по извршним судским пресудама, у којим се случајевима има поступати онако како је прописано мојим наређењем Бр. 23400/II/33 године.

Нарочито се скреће пажња да се наредбе за исплату имају издавати само за обавезе означене у списку и у одобреним износима, јер се у место одобрене обавезе не може ни у ком случају исплаћивати обавеза, која у оп-

ште није одобрена, или је одобрена у мањем износу.

Исто тако поднеће спискове у дупликату и за све неисплаћене обавезе државних установа према државним предузећима и установама које су настале у времену од 1 јануара 1919 године до 31 марта 1932 године по § 8 тач. 4 Финансијског закона за 1933/34 годину и то:

Отсеци рачуноводства Министарства за све установе у ресору дотичног Министарства, као и установе код којих постоје споредна рачуноводства и благајнице,

Специјална рачуноводства и благајнице за све своје подручне установе.

Спискови имају садржати ове колоне:

- 1) Редни број;
- 2) установа којој се дугује;
- 3) установа која је створила обавезу;
- 4) на име чега;
- 5) у којој буџетској години и на терет кога је кредита (парт. и поз.) створена обавеза;
- 6) износ у динарима;
- 7) зашто није у своје време исплата извршена.

Водити рачуна, да се у ове спискове унесу све створене а неисплаћене обавезе државним предузећима и установама.

Спискови се имају саставити посебно за свако предузеће и установу а затим известити њихову рекапитулацију.

Спискове доставити најдаље до краја месеца јула тек. године Одељењу државног рачуноводства (за Отсек главног државног књиговодства).

Други одељак

1 Књижење по Финансијском закону за 1933/34 год.

1) По § 8 тач. 1 Финансијског закона за 1933/34 годину правилно и саобразно чл. 60 Закона о државном рачуноводству ангажовани издаци у току једне буџетске године, који нису могли бити извршени из ма којих разлога у предвиђеним роковима односне рачунске године, вршиће се по одобрењу Министра финансија до краја текуће рачунске године из Обртног капитала показаног у последњем Завршном рачуну државних расхода и прихода, с тим да се књиже на терет „Обртног капитала главне државне благајнице — државне обавезе из ранијих година” — и покажу у завршном рачуну државних расхода и прихода.

По тачци 2 истог параграфа државне обавезе из ранијих година које не испуњавају услове из предњег става могу се исплаћивати из обртног капитала показатог у последњем завршном рачуну државних расхода и прихода.

Одлуку о овим исплатама доносиће Министар финансија.

Према томе када се у Одељењу државног рачуноводства донесу одлуке о исплати ових обавеза и исплате изврше по налозима надлежних наредбодаваца, исплаћене суме исплатне благајнице показаће у својим обрачунима на терет: Обртног капитала Главне државне благајнице подрачун § 8 тач. 1 односно тач. 2 Финансијског закона за 1933/34 годину, а тако исто ће се књижити и у Отсеку главног државног књиговодства.

2) По § 8 тач. 4 Финансијског закона за 1933/34 годину потраживања државних предузећа и установа од других државних установа, која су настала у времену од 1 јануара 1919 до 31 марта 1932 године закључно, опишаће се на терет Обртног капитала Главне државне благајнице у колико су у тим годинама ова потраживања показана као приход.

По овој законској одредби поступиће се кад се приме спискови прописани у првом одељку ових упутстава за ова потраживања, и кад се по њима донесе надлежна одлука.

3) По § 9 тач. 2 Финансијског закона за 1933/34 годину обавезе код државних предузећа ма од које друге државне установе могу се стварати само по претходном обезбеђењу кредита и под материјалном одговорношћу надлежног наредбодавца. Обрачун по овим обавезама вршиће се само преко Министарства финансија.

За обрачунавање обавеза по овој законској одредби прописује се следећи поступак:

Надлежни наредбодавац који је створио овакву обавезу код дотичног државног привредног предузећа и ако има довољно отвореног кредита код надлежне исплатне благајнице (Главне државне благајне, Финансијске дирекције) издаће тој исплатној благајници уредан налог за ову исплату приложивши му уредна документа. Кад исплатна благајница прими налог са документима пошто их уредно ликвидира, расхороваће их на терет односне партије и позиције расхода дотичног наредбодавца а одобрити текућем рачуну Министарства финансија и одмах о томе извести Оде-

љење државног рачуноводства (Отсек главног државног књиговодства) с позивом на број рачуна и признанице дотичног предузећа који су приложени налогу. На основу тог извештаја Отсек главног државног књиговодства задужиће текући рачун те исплатне благајнице, а одобрити текућем рачуну дотичног државног привредног предузећа и о томе их известити.

Напомиње се, да ће се овакав начин обрачунавања по овој законској одредби вршити само при крају рачунске године у случају да исплатне благајнице у току буџетске године не располажу са довољном готовином да изврше исплату по тим налозима те да не би прешле у обавезе из ранијих година, пошто овакве обавезе не смеју остати неликвидиране по истеку рачунске године.

4) По § 12 тач. 15 Финансијског закона за 1933/34 годину овлашћен је Министар финансија, да све обвезнице државних зајмова које припадну државној каси од пропалих кауција и ма по ком другом основу употреби за увећану амортизацију дотичног зајма коме обвезница припада.

С тога ће све државне установе овакве обвезнице за које по постојећим законским прописима донесу решење да припадну државној каси, по извршености решења, достављати Одељењу државних дугова и државног кредита, с позивом на овај законски пропис, које ће са њима даље поступити по постојећим прописима.

5) По § 23 Финансијског закона за 1933/34 годину овлашћен је Министар финансија, да

по распореду Министра правде исплаћује у месечним ратама бир православног свештенству у колико су до сада примали у Дринској, Зетској, Дунавској, Моравској и Вардарској бановини и бир имамима у колико су до сада примали и то: бир православног свештенству у укупној суми дин. 13,200.000.— годишње, а бир имамима у укупној суми динара 2,100.000. — годишње.

Уплаћени свештенички бир у наведеним укупним сумама за парохијско свештенство у свим бановинама по чл. 6 Закона о уређењу свештеничког стања и од муслимана иде на покриће исплата које се врше по првом ставу овог параграфа.

Према томе све суме које буду исплаћене на име бира по овој законској одредби Главна државна благајница и Финансијске дирекције показује у својим обрачунима по струци Министарства правде као расход по § 23 ставу 1 Финансијског закона за 1933/34 годину, и то особено за православно свештенство а особено за бир исплаћен имамима.

Наплаћен бир по предњој законској одредби поменуте установе у својим обрачунима показује као приход од бира по § 23 ставу 1 Финансијског закона за 1933/34 годину.

Исто тако по овлашћењу у овом §-у Финансијског закона по распореду Министарства правде парохијални намет и допринос Српско-православно-црквених фондова у укупној суми од динара 2,040.000.— годишње исплаћује се у месечним ратама на име плата православног свештенства Горњо-Карловачке епархије.

Уплаћени парохијални намет 4.— динара по ралу и допринос фондова по чл. 13 Уредбе о уређењу Црквено-школских и фондиционих дела Српске Митрополије у Сремским Карловцима од 10 августа 1868 године у овој укупној суми иде на покриће исплата које се врше по ставу 5 овога параграфа.

Према томе све исплате као и приход од наплаћеног парохијалног намета и доприноса фондова показује надлежна Финансијска дирекција у својим обрачунима и то: Исплаћене плате као расход по § 23 став 5 Финансијског закона за 1933/34 годину, а наплаћени парохијални намет и допринос фондова као приход по § 23 став 5 Финансијског закона за 1933/34 годину.

6) По § 75 тач. 3. Финансијског закона за 1933/34 годину у ставу 1 чл. Уредбе о потпорном фонду помоћног особља у служби државе додаје се нова, шеста тачка, која гласи: „6 Дисциплинске новчане казне дневничара, контрактуалних чиновника и хонорарних службеника”.

Према овој одредби има се додати у упутству о начину прибирања прихода, књижења и вршења исплата на терет потпорног фонда помоћног особља у служби државе Бр. 158000/II од 28 децембра 1932 године, у Одељку I ставу осмом нова тачка, девета, која гласи:

„9) Дисциплинске новчане казне”.

7) По § 80 тач. 3 измењене су следеће одредбе у Закону о продужењу важности одредаба досадашњих Финансијских закона и Закона о буџетским дванаестинама од 31 јула 1929 године и то:

У § 33 у седмом реду место речи: „до 1928/29 године закључно” ставити: „до 1931/32 године закључно.”

У § 40 у трећем реду место речи: „до 31 марта 1929 године” ставити: „до 31 марта 1932 године”.

У дванаестом реду бришу се речи: „за 1928/29 годину”.

Према томе одредбе § 33 овог Закона односе се и на све привремене издатке о којима тај § говори, извршене по чл. 131 Закона о државном рачуноводству до 31 марта 1932 године.

Исто тако одредбе § 40 истог Закона односе се и на све привремене издатке, о којима тај § говори, извршене до 31 марта 1932 године и њихово расхоровање има се вршити по поступку прописаном у упутству за извршење буџета расхода и прихода за 1927/28 годину Др.бр. 54300 од 19 априла 1927 године други одељак § 3 под в), и распису Др.бр. 194100 од 14 новембра 1929 године, који поступак важи и даље.

8) По § 80 тач. 7 у ставу 2 §-а 144 Закона о чиновницима од 31 марта 1931 године, рок од 20 дана замењује се роком од 40 дана.

На ову законску измену скреће се пажња исплатним благајницама ради тачног поступања у вези одредаба Правилника о чиновничком пензионном фонду Бр. 84000/II од 22 јула 1931 године.

II Извештај о стању фондова и заклада

По § 5 Финансијског закона за 1933/34 годину, о свима расходима из фондова или за-

клада по овом или другим специјалним законима дужна су надлештва која тим фондовима или закладама располажу поднети ми детаљан извештај, да бих га могао показати у завршном рачуну за 1933/34 годину.

Овај извештај односно преглед о свима расходима из ових фондова или заклада, посебно за сваки фонд или закладу, поднеће ми односно надлештво на крају буџетске 1933/34 године, а најдаље до 31 маја 1934 године а по обрасцу који им је доставило Одељење државног рачуноводства (Отсек главног државног књиговодства).

III Дотације државним предузећима и установама

С обзиром на то, што се државним привредним предузећима и установама за покриће својих расхода даје државна дотација, и то само у случајевима ако расходе не могу покрити сопственим приходима, то се иста има употребити само као разлика за покриће извршених расхода у колико нису могли бити подмирени из сопствених прихода саме установе.

Сва она државна привредна предузећа и установе која примају државну дотацију, а исто тако и она која не примају, имају разлику између стварно остварених прихода и стварно извршених расхода предати непосредно надлежној државној каси, и о томе одмах особеним актом непосредно известити Одељење државног рачуноводства (Отсек главног државног књиговодства). Ово исто значиће и у своме завршном рачуну.

Државне привредне установе, које поред државне дотације за подмирење својих расхода примају још и дотацију Државне пољопривредне закладе, подмириваће расходе првенствено из сопствених прихода, затим из дотације од Државне пољопривредне закладе, и напоследку из државне дотације. У случају да овакве установе не би у потпуности утрошиле дотацију Државне пољопривредне закладе, вратиће остатак исте Државној пољопривредној заклади а целу неутрошену државну дотацију вратиће надлежној државној каси, пошто је већ горе напоменуто, да се за подмирење расхода има на последњем месту употребити државна дотација.

Државне привредне установе, које примају дотацију само од Државне пољопривредне закладе у колико исту не буду употребиле за подмирење својих расхода, вратиће остатак Државној пољопривредној заклади.

Сва државна привредна предузећа и установе у своме завршном рачуну показују приходе и расходе придржавајући се стриктно свога буџета, а све остале приходе, који нису буџетом предвиђени, као и приходе из ранијих година, неће уносити у завршни рачун, већ ће исте као ванбуџетски приход непосредно предавати надлежној државној каси а ради евиденције код себе ће их књижити у Депозитни дневник као пролазну ставку.

Сва решења о накнадним повећањима као и решења о извршеном вирманисању између појединих партија и позиција имају се у овеном препису приложити Завршном рачуну, који се буде доставио Одељењу државног рачуноводства.

Напомиње се, да завршни рачун пре но што буде достављен Одељењу државног рачуноводства, мора претходно бити прегледан и визиран од стране надлежне Месне контроле.

IV Режиери

Ниједно Министарство или надлештво односно наредбодавац I или II степена не може имати више од једног режисера у смислу чл. 87 Правилника о раду Отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодавца.

Изузетка може бити само за техничке радове на изради путева и других објеката, који се у исто време обављају на више места удаљених једно од другог, где би једном режисеру било немогуће вршити све те послове. У тим случајевима одобраваћу одређивање и већег броја режисера на образложен захтев ресорног Министра.

Одредба чл. 87 става 13 Правилника о раду Отсека рачуноводства при Министарствима и о рачуноводној служби код наредбодавца допуњује се и има се разумети тако, да се нова аконтација по једном послу може издати режисеру по налогу надлежног наредбодавца чим буде поднео исплатној благајници уредна правдајућа документа за раније узету аконтацију и предао евентуални остатак раније узете аконтације заједно са обустављеним државним дажбинама, не чекајући да се та правдајућа документа визирају од стране Месне контроле и прокњиже кроз књиге дотичне исплатне благајнице

Ових упутстава дужни су сви наредбодавци и рачунопологачи у свему се придржавати, а за сва објашњења која би се на њих односила треба се обраћати Одељењу државног рачуноводства.

Службене новине Бр. 82 — XXV од 11 априла,
1933 год.

Зр. б.
38521